

M A G Y A R
É P Í T É S Z
K A M A R A

2026.
február

K Ö Z L Ö N Y
M Ű H E L Y

É P Í T É S Z

304

*Kovács Katalin Nemzeti Kajak-Kenu Akadémia
(Felelős építész tervező: Turi Attila)*

Fotókredit: WHB

**FÓKUSZTÉMA:
EGY KICSI MOZGÁS
MINDENKINEK KELL...**

**KAMARAI ESEMÉNYEK – A MÉK ELNÖKSÉGÉNEK HATÁROZATAI –
„PEREGRINATIO ANALOGICA” – SPORTCSARNOK A MEZŐHEGYESI
MÉNÉSBIROKON – A KOVÁCS KATALIN NEMZETI KAJAK-KENU
AKADÉMIA – DUNAKESZI DIÁKNEGYED – MTK SPORTPARK – TATABÁNYAI
MULTIFUNKCIONÁLIS SPORTCSARNOK – AZ ESZTERGOMI SZENT ANTAL
FERENCES GIMNÁZIUM ÚJ ÉPÜLETSZÁRNYA – ÚJ TECHNOLÓGIA ROVAT**

Jövőtállóra terveztük.

Mert a stílus örök.

[18 250 NAP]

IDŐTLEN DESIGN

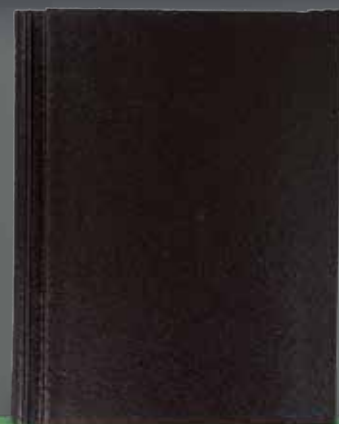
A Terrán innovatív termékei az évszázados tapasztalat és a modern technológia találkozásából születtek.

A Zenit Max tetőcserép a letisztult minimalizmus, az erő és a kikezdetetlen tartósság garanciája — hogy igazán jövőtálló minőséget biztosítsunk.

terranteto.hu

TERRÁN
OTTHON A JÖVŐBEN

ZENIT MAX TETŐCSERÉP

A fent megadott időtartam csak illusztrációs célt szolgál, fiktív érték, és nem minősül valós, hivatalos műszaki adatnak.

Biztonságot nyújtó, és magas esztétikai értéket képviselő megoldások, amelyek egymással szinergiát alkotva hívnak életre kényelmes élettereket. Tetőcserép, Generon napelemes tetőrendszer, KészTető és Térkő – a Terrán ernyőmárkának köszönhetően a harmonikus otthon átfogó, egymásra épülő rendszerelemek révén ölthet formát. Keresse a Terrán márka további termékeit is, hogy a házépítés vagy -felújítás, könnyű, hosszú távon megbízható, költség- és időhatékony legyen!

TERRÁN
TETŐCSERÉP
terranteto.hu

TERRÁN
KÉSZTETŐ
terranneszteto.hu

TERRÁN
SOLAR
terran-generon.hu

TERRÁN
TÉRKŐ
terranterko.hu

2026.
február

M A G Y A R
É P Í T É S Z
K A M A R A
K Ö Z L Ö N Y
M Ű H E L Y

ÉPÍTÉS Z

TARTALOM

A Magyar Építész Kamara hírei

Ajánló	2
Kamarai események	3
A MÉK Elnökségének határozatai	5

Építészeti kalandozások

„Peregrinatio Analogica”	7
--------------------------------	---

Fókusztema: Egy kicsi mozgás mindenkinek kell...

Sportcsarnok a mezőhegyesi ménesbirtokon	10
A Kovács Katalin Nemzeti Kajak-Kenu Akadémia	12
Dunakeszi diáknegyed – sportcsarnokok, sportterületek	16
MTK Sportpark	20
Tatabányai multifunkcionális sportcsarnok	24
Az esztergomi Szent Antal Ferences Gimnázium új épületszárnya	27

Új technológia

Januártól közvetlen értékesítéssel szolgálja ki magyar ügyfeleit a Graphisoft	30
Energiahatékony. Környezetbarát. Univerzális.	31
Amikor a mennyezet már lángol, nincs idő a cselekvésre	32

ÉPÍTÉS Z KÖZLÖNY-MŰHELY | ISSN 1789-0934 |

| 304. szám | 2026. február

A Magyar Építész Kamara kiadványa | Kiadja: Publicitas Art-Media Kiadó Kft. | Felelős: Nagy Ibolya, a kft. ügyvezetője
A szerkesztőbizottság elnöke: dr. Hajnóczy Péter; tagjai: Szalay Tihamér, Turi Attila | Főszerkesztő: Tutervai Mátyás
| Felelős szerkesztő: Dér Andrea | Szerkesztőség: H-1088 Budapest, Ötpacsi utca 2., telefon: (06-1) 318-2944,
(06-30) 4730-391, e-mail: szerkesztoseg@mek.hu, www.mek.hu | Hirdetésfelvétel: Publicitas Art-Media Kiadó Kft.
H-1021 Budapest, Tárogató út 26., telefon: (06-30) 964-9598, e-mail: ibolyan@publicitasart.hu, www.publicitasart.hu
A leadott anyagok tartalmáért és formai megjelenéséért a kiadó nem vállal felelősséget. A Magyar Építész Kamara
elektronikus kiadványa: www.mek.hu – napi frissítés. A honlap nyitóoldalán lehet feliratkozni a heti e-mail hírlevélre.

304

Ajánló

Kedves Olvasók,
Tisztelt Kollégák!

Új év, új rovatok a közlönyben! Célunk, hogy új tartalmakkal bővítve felfrissítsük a közlönyt, ennek első lépése a 2 új rovatunk.

Az első a „Kamarai események” rovat, amelyben a januárban indított Kamarai Híradóhoz hasonlóan beszélünk arról, hogy mi történt az elmúlt időszakban a kamarában, megosztjuk Önökkel az aktualitásokat, illetve az előttünk álló hetek programjait.

A Kamarai Híradó terveink szerint 2 hetente jelenik meg új adással, és a podcasthoz hasonlóan elérhető a kamara Facebook-oldalán és a Spotify-felületén. Ezzel a 2 új megjelenési formával reményeink szerint tájékoztatni tudjuk a digitális és a nyomtatott felületeket elérőket a kamara történéseiről.

A közlönyben megismerhetik a MÉK elnökségének utóbbi időszakban meghozott határozatait.

Másik új rovatunk az „Építészeti kalandozások”. Az Építész Továbbképző Nonprofit Kft. régóta szervez magas színvonalú szakmai utakat szerte a világba. Aki már részt vett ilyen utazáson, az tudja, hogy az utak különlegessége, hogy minden esetben nagy tudású, az úti cél építészetét, építészettörténetét jól ismerő szakmai vezető kalauzolja a résztvevőket a helyszínen. Ebben a rovatban olyan utazásokról, olyan épületekről számolunk be, amelyek célpontjai voltak az építészeknek. Ennek első eleme Daragó László DLA építész, a BME Építészettörténelmi Tanszék oktatójának cikke, melyben Franciaországba repít minket az író. Izgalmas helyszínek, izgalmas írás! Bizunk abban, hogy ez a cikk, és a rovat későbbi cikkei is arra inspirálják az olvasókat, hogy útra keljenek, és új úti célokat fedezzenek fel!

Fókusz témánk szerint: „Egy kicsi mozgás mindenkinek kell...”, azaz ebben a számban a tornatermekkel, sportcsarnokokkal foglalkozunk.

Az első bemutatott épület a mezőhegyesi ménesbirtokon található sportcsarnok, Katona András, Vámos Zoltán és Sófalvi Örs Ákos munkája. A szerzők szerint az épület „egy olyan közösségi tér, amely egyszerre szól a sportról, az oktatásról, a hagyomány tiszteletéről és a kortárs építészeti felelősségéről”. Megismerve az épületet elmondhatjuk, hogy nem túloztak a mondattal, valóban egy magas színvonalú alkotással találkozunk.

Következő épületünk még nagyobb léptékű, még komplexebb épületgyűjtemény, a Kovács Katalin Nemzeti Kajak-Kenu Akadémia, melyet Turi Attila Kossuth- és Ybl-díjas építész jegyez, és a bemutatás végén az alábbiakkal összegzi az épület lényegét: „Minden építés közügy is, ez fokozottan igaz olyan bejárható, látogatható középületekre, mint a Kovács Katalin Nemzeti Kajak-Kenu Akadémia. Kötelességünk tehát, hogy társainknak, közösségeinknek s nemzetünknek példát mutassunk, erősítsük identitásunkat, együvé tartozásunkat. Ez ennek a korszerű, a hagyományokat a kornak és helynek megfelelően értelmező épületgyűjtemény mély üzenete.” Ennél pontosabban nem is lehet megfogalmazni, hogy miről szól a dolog. Aki bejárja az épületet, igyekezzen megtalálni ezeket az érzéseket!

Bemutatjuk az Incorso Design által tervezett Dunakeszi diáknevelőt, melyben 2 tornaterem is található. Leírásuk szerint: „A terek logikus elrendezése mellett az építészeti koncepció alappillérei: a természetes fény, a szellős térkialakítás, valamint a környező tájjal való folyamatos vizuális kapcsolat. A belső udvar mesterséges dombjai, a közeli erdők és a Duna túloldalán húzódó hegyek vonulataira való rálátás harmonikus környezetet teremt a tanulóhoz.” Nehéz feladatot kellett megoldaniuk a tervezőknek, de a végeredményt látva sikerült!

Visszatérve a fővárosba, megismerhetjük az MTK Sportparkját, melynek vezető tervezője Sajtos Gábor DLA volt, és aki így fogalmazta meg a célt: „Célunk egy olyan épületgyűjtemény létrehozása volt, amely a környezetével és használóival aktív kapcsolatba képes kerülni, mely befogadó és átlátható.” Más léptékről és más funkcióiról van szó, mint egy iskolai tornaterem esetében, hiszen az együttes eleve más szerepet tölt be a környezetében, a városi szövetben is. Érdemes ellátogatni a Kerepesi útra, és személyesen megismerni az épületgyűjteményt!

Irány újra a vidék, következnek a tatabányai multifunkcionális sportcsarnok, mely Annus Marina, Páll Ákos és Balogh Ferenc munkája. A sokféle, az épületben megforduló sportág nagy flexibilitást igényelt, amelyet kifogástalanul oldottak meg a tervezők. Az épület külső megjelenése pedig mind a tervezőt, mind a kivitelezőt komoly kihívás elé állította, hiszen mint ahogy olvasható: „Az impozáns külső héj kavicsformája olyan parametrikus tervezés eredménye, amelyhez a teljes épület 3D-struktúráját pontosan ki kellett dolgozni, majd milliméterre pontosan legyártani az eltérő méretű elemeket.” Izgalmas épülettel gazdagodott Tatabánya!

Végül, de nem utolsósorban bemutatjuk az esztergomi Szent Antal Ferences Gimnázium új épületszárnyát, melynek felelős tervezője Gutowski Robert, aki így vallott a munkáról: „Bonyolult az építészeti kontextus, érzékeny a helyszín, nagy felelősség a több száz éves történelmi múlt folytatása. Sokat dolgoztunk a terveken, többször át is dolgoztuk azokat, hogy ne csupán az épített környezetben izesüljenek, de a történetben részt vevő szereplők is egytől egyig, az iskola, a ferences rend, a városvezetése és a helyi szakmai élet is sajátjának érezzék őket.” Nagyon magas színvonalú épületgyűjtemény jött létre, amely jól példázza, hogy értő kezektől tudnak olyan házak születni, ahol a múlt és a jelen vagy a jövő építészeti is szerves egységet tud képezni.

Új technológia rovatunkban beszélünk arról, hogy januártól közvetlen értékesítéssel szolgálja ki magyar ügyfeleit a Graphisoft, olvashatunk az energiahatékony, környezetbarát és univerzális URSA üvegyapotról, valamint a tragikus svájci tűzesetből levonható tanulságokról.

A közlöny anyagát az Építész Közlöny online változatában, a www.epiteszkozlonny.hu oldalon tekinthetik meg.

Mint arról már többször beszámoltunk, elindult az „Építészről mindenkinek”, a MÉK 2 hetente megjelenő építészeti podcastja. Az új évad első része rendhagyó volt, hiszen ebben az adásban Zubreczki Dávid beszélgetett Tutervai Mátyással, a MÉK elnökével, azaz velem a kamara jövőjéről. A következő adásokban a MÉK alelnökeivel, elnökségi tagjaival beszélgetek, aztán visszatérnek a képernyőre a meghatározó építészeti és közszereplők.

Sikeres 2026-ot kívánunk mindenkinek, bízva abban, hogy az új évben is tudnak időt szakítani a közlöny olvasására!

Tutervai Mátyás
MÉK elnök, főszerkesztő

Kamarai események

Mint ahogy arra a tisztújítás során ígéretet tettünk, Kamarai Híradót indítottunk, melyben rendszeresen beszámolunk arról, hogy mi történt az elmúlt időszakban a kamarában, megosztjuk Önökkel az aktualitásokat, illetve az előttünk álló hetek feladatait, programjait.

Ennek összefoglalásaként az Építész Közlönyben is új rovatot indítottunk Kamarai események címmel, ez az írás ennek első része.

Novemberben megalakult az új elnökség és a bizottságok. Az aktív szakmai munka megalapozására, a jó csapatmunka gyors kialakulásának elősegítése érdekében decemberben 2 napos elnökségi ülést tartottunk, amelyen lehetőség nyílt a kamara szerepének, feladatainak és helyzetének átfogó áttekintésére. A két nap eredményeként meghatároztuk a következő ciklus fő feladatait és a feladatmegosztást. A dokumentum az elnökség 2025. évi döntései között a honlapon megtalálható.

A magyar építésgazdaságot érintő aktuális kihívásokat felismerve és a szakmai érdekképviselő hatékonyságának növelése érdekében az ÉVOSZ, a Magyar Építész Kamara, a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara, a Magyar Mérnöki Kamara és a Magyar Út- és Vasúti Társaság **informális együttműködési fórumként létrehozta az Építőipari Kerekasztalt**, és az érintett szervezetekkel megkezdték a közös munkát.

December 3-án részt vettünk az Állami Beruházási Érdekegyeztető Tanács soron következő ülésén.

A tanács 2026-os munkatervében az alábbi témák szerepelnek:

- » Az állami építési beruházások minőségének, fenntarthatóságának és hatékonyságának növelése.
- » A környezettudatos és energiahatékony építési megoldások előtérbe helyezése.
- » Az építési folyamatok átláthatóságának, tervezhetőségének és költséghatékonyságának javítása.
- » Az uniós és hazai források hatékony felhasználásának szakmai támogatása.

December 5-én részt vettünk a Magyar Szakmai Kamarák Szövetségének (MSZKSZ) évvégi konferenciáján. A konferencia fő témája a hivatásrendi kamarák etikai jog- és feladatkörének áttekintése volt a jó gyakorlatok erősítésének érdekében. Az MSZKSZ-t alkotó hivatásrendi kamarák állást foglaltak abban, hogy kezdeményezik az állam és a kamarák kapcsolatának újragondolását, az autonómia és az etikai önrendelkezés elve alapján annak érdekében, hogy az állam és a kamarák közösen tölthessenek be hatékony harmonizáló szerepet a szabályozási, ellenőrzési és finanszírozási környezet kialakításában. A szövetség tisztújításának eredményeképpen a jövőben a szövetség elnökségének munkájában is MÉK-elnökként részt vállalok.

A szövetség idén először adta át a Magyar Szakmai Kamarákért Kifejtett Tevékenységéért járó díjat, melyet dr. Hajnóczy Péter építész, a MÉK ősszel leköszönt elnöke vehetett át, aki a szakmai kamarák alakulásától meghatározó tényezője volt ezen szakterületnek. Gratulálunk!

A magyar építészet napja rendezvénysorozathoz kapcsolódóan december 15-én ünnepélyes keretek között átadtuk a MÉK-MÉSZ közös diplomadíjait, a MÉSZ különdíját a kiemelkedő társadalmi felelősségvállalásért kategóriában, továbbá a Belsőépítészeti Tagozat, a Műemlékvédelmi Tagozat, a Tájépítészeti és

Főtájiépítési Tagozat, valamint a Terület- és Településrendezési Tagozat díjait.

A zsűri döntése szerint a benyújtott terv és a bemutatás alapján a Diplomadíj Fődíjat KERTI Ábrahám Szilveszter kapta a Harangodi Vízisport Klub – Nagykálló diplomamunkájáért.

A 14 díjaztról szóló részletes beszámoló a MÉK honlapján olvasható. Nagyon magas színvonalú munkák érkeztek be a pályázatra, gratulálunk minden díjazottnak.

A díjátadót megelőzően délelőtt egyeztetést folytattunk az ÉKM képviselőivel az országos feladatkörrel működő elsőfokú etikai bizottság működésének kereteit biztosító jogszabályok szükséges módosításairól, illetve a szakmagyakorlók mindennapi munkáját érintő elektronikus aláírással kapcsolatos anomáliákról. Utóbbival kapcsolatban egyértelműen jeleztük a jogalkotó felé, hogy elengedhetetlennek tartjuk a jelenlegi helyzet rendezését annak érdekében, hogy a korábbi ígéretnek megfelelően szakmagyakorlók részére a jogosultságukhoz kapcsolódó tevékenységeket érintően ingyenesen elérhető legyen a szükséges szolgáltatás. Az ÉKM tájékoztatása szerint a kérdésben nem ők illetékesek. Az év első feladatai közé tartozik éppen ezért a kapcsolódó jogszabályok előkészítéséért felelős minisztériumi szervezeti egység felkutatása, a velük történő kapcsolatfelvétel és a probléma megoldására tett javaslataink határozott képviselése.

Az elnökség üléseit havi rendszerességgel tartja. A januári elnökségi ülés során áttekinttük az elfogadott feladatmegosztásnak megfelelő munkafolyamatok helyzetét, a MÉK Ötpcsirta utcai elhelyezésének kérdéseit, valamint a december közepe óta felmerült aktualitásokat.

Január 20-án Területi Elnökök Tanácsa ülést tartottunk, melynek témája az előzőekben említett elnökségi ülés programján túl a

tavaszi küldöttgyűlés előkészítése, a küldöttgyűlésre előterjesztendő anyagok, szabályzatok áttekintése volt.

Az idei évben is számos továbbképzést szervez a kamara. Megkezdődtek az új kamarai szabályzatokról szóló online továbbképzési anyagok felvételei, amelyeket rövidesen ingyenesen teszünk elérhetővé tagjaink számára.

Az első jogi továbbképzés január 21-én Budapesten került megrendezésre, ezt követően március 25-én a Construmán lesz a következő fővárosi képzés. A vidéki oktatások helyszínei és időpontjai a területi kamarákkal történt egyeztetések lezárását követően rövidesen elérhetően lesznek.

Az év eleji első jogosultsági vizsgákra már várjuk a jelentkezőket, a tervezői és szakértői vizsgákra február 3-án, a felelős műszaki vezetők, műszaki ellenőrök és tanúsítók vizsgáira február 5-én kerül sor.

Lezárult a kamara adventi játéka, az eredményről és a nyertesekről a MÉK honlapján és Facebook-oldalán tudósítottunk!

Kis szünet után folytatódik a MÉK podcastja. 2 hetente jelentünk új műsorról, jobbnál jobb beszélgetésekkel, építészekkel, főépítészekkel, jogalkotókkal, beszélgetünk az építészetről, az építészekről, a kamaráról, a jogalkotásról és néha kitekintünk az építészetten túlra is. A podcast elérhető a kamara honlapján, Facebook-oldalán, a Youtube-on és a Spotify-on.

Bár számtalanszor megtettük már, de ismételten felhívjuk szíves figyelmüket arra, hogy a MÉK a GDPR-előírások figyelembevételével csak azoknak küld hírlevelet, akik regisztráltak magukat erre a szolgáltatásra. Arra buzdítunk mindenkit, hogy ha még nem regisztrált, tegye meg. A hírlevél igyekszik felhívni a figyelmet minden, a honlapon bővebben kifejtett, a szakmát érintő tartalomra. A regisztrációs link: <https://mek.hu/newsletter-subscribe>

A MÉK Elnökségének határozatai

78/2025. (11. 12.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége egyhangúlag, 9 igen szavazattal kimondja az elnökség megalakulását.

79/2025. (11. 28.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége 9 igen szavazattal egyhangúlag úgy dönt, hogy az Építőipari Nívódíj Sándy Gyula-díját 2025-ben Zboray Baláznak, a Magyar Királyi Pénzügyminisztérium épületre-konstrukció felelős műszaki vezetőjének ítéli oda.

80/2025. (12. 12.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK elnöksége a MÉK tisztségviselőinek feladatmegosztását az alábbiak szerint (a táblázatot lásd a következő oldalon) 7 igen szavazattal egyhangúlag elfogadja.

81/2025. (12. 12.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége 7 igen szavazattal egyhangúlag elfogadja a MÉK 2026. évi díjtáblázatát.

(Pontosította a 4/2026. (01. 09.) sz. MÉK Elnökségi határozat.)

82/2025. (12. 12.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége 7 igen szavazattal egyhangúlag elfogadja az Óradíjas építészeti szolgáltatások díja 2026. táblázatát.

83/2025. (12. 12.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége D. I. által beruházáslebonyolító szakterületen benyújtott tanúsításra vonatkozó kérelmét áttekintette és 6 igen szavazattal, 1 tartózkodás mellett úgy dönt, hogy a benyújtott iratok alapján részére a kért tanúsítás kiállítható.

84/2025. (12. 12.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége G. B. által zöldinfrastruktúra tervező szakterületen benyújtott tanúsításra vonatkozó kérelmét áttekintette és 6 igen szavazattal, 1 tartózkodás mellett úgy dönt, hogy a benyújtott iratok alapján részére a kért tanúsítás kiállítható.

85/2025. (12. 12.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége G. Z. által beruházáslebonyolító szakterületen benyújtott tanúsításra vonatkozó kérelmét áttekintette és 6 igen szavazattal, 1 tartózkodás mellett úgy dönt, hogy a benyújtott iratok alapján részére a kért tanúsítás kiállítható.

86/2025. (12. 12.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége G. Z. által beruházáslebonyolító műemlékek szakterületen benyújtott tanúsításra vonatkozó kérelmét áttekintette és 6 igen szavazattal, 1 tartózkodás mellett úgy dönt, hogy a benyújtott iratok alapján részére a kért tanúsítás kiállítható.

87/2025. (12. 12.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége L. L. által beruházáslebonyolító szakterületen benyújtott tanúsításra vonatkozó kérelmét áttekintette és 6

igen szavazattal, 1 tartózkodás mellett úgy dönt, hogy a benyújtott iratok alapján részére a kért tanúsítás kiállítható.

88/2025. (12. 12.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége V. F. A. által beruházáslebonyolító szakterületen benyújtott tanúsításra vonatkozó kérelmét áttekintette és 6 igen szavazattal, 1 tartózkodás mellett úgy dönt, hogy a benyújtott iratok alapján részére a kért tanúsítás kiállítható.

89/2025. (12. 12.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége Z. Z. által beruházáslebonyolító szakterületen benyújtott tanúsításra vonatkozó kérelmét áttekintette és 6 igen szavazattal, 1 tartózkodás mellett úgy dönt, hogy a benyújtott iratok alapján részére a kért tanúsítás kiállítható.

90/2025. (12. 12.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége áttekintette a V. V. által előzetes eljárásban kiadott igazolásban megfogalmazottakkal kapcsolatos jogorvoslati kérelméhez benyújtott dokumentumokat és 7 igen szavazattal egyhangúlag úgy dönt, hogy véleménye a szakmai gyakorlat szakirányúsága és ideje tekintetében megegyezik a területi titkár igazolásán rögzítettekkel és összhangban van a Terület- és Településrendezési Tagozat által kiadott szakmai véleménnyel.

91/2025. (12. 12.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége 7 igen szavazattal egyhangúlag úgy dönt, hogy a MÉK 2026. évben május 15-én és december 3-án tartja küldöttgyűléseit.

92/2025. (12. 12.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége 7 igen szavazattal egyhangúlag elfogadja a hivatali autóra vonatkozó ügyrendet.

93/2025. (12. 12.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége 7 igen szavazattal egyhangúlag úgy dönt, hogy a Diploma-azonosító szakértői testületet elnöke dr. Hajnóczy Péter, tagjai: Kovács Csaba habil., Kurcz Judit, dr. Makovényi Ferenc, Medvegy Gabriella DLA, dr. M. Szilágyi Kinga.

94/2025. (12. 12.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége 7 igen szavazattal egyhangúlag úgy dönt, hogy a Jogosultsági vizsga szakértői testület elnöke dr. Hajnóczy Péter, tagjai: dr. Illés Istvánné, Kovács Zsófia, Kurcz Judit, valamint a miniszter által megbízott személy általános, Severnyák Krisztina, dr. Szalay Zsuzsa, Szathmáry Csilla energetikai, dr. Takács Lajos tűzvédelmi szakterületi vizsgáztatók. Vizsgaszervező Dér Andrea. A juttatás megbízási keretszerződés és a vizsgák alapján kiállított teljesítésgazolás szerint történik.

Értesüljön Ön is a szakmagyakorlókat érintő friss hírekről!
Like-olja és kövesse a Magyar Építés Kamara Facebook-oldalát!
<https://www.facebook.com/magyarepiteszkamara/>

**A MÉK tisztségviselőinek feladatmegosztása (2025-2029),
elfogadva a 80/2025. (12.12.) sz. MÉK Elnökségi határozattal**

	Feladat	Felelős
1.	MÉK-alapműködés	Az elnök akadályoztatása esetén az elnököt Hajnóczy Péter alelnök helyettesíti.
1.1.	Gazdálkodás	Tutervai Mátyás
1.2.	Jogszabály-kezdemenyezés, ÉKM-kapcsolattartás	Tutervai Mátyás
1.3.	MÉK-szabályzatok	Tutervai Mátyás
1.4.	Kamarai stratégia	Elnökség
1.5.	Digitális tudásbázis	Hajnóczy Péter
1.6.	E-ügyintézés	Tutervai Mátyás
1.7.	Titkárság-tudásmenedzsment	Tutervai Mátyás
2.	Jogi környezet	
2.1.	Jogi környezet	Markos Anikó
2.2.	Hatósági kapcsolatok	Markos Anikó
2.3.	Fogalomtár	Markos Anikó
2.4.	Szabvány, műszaki irányelv	Medvegy Gabriella
3.	Munkába adás, munkához jutás	
3.1.	Szakmapolitika	Turi Attila, Medvegy Gabriella, Herczeg László
3.2.	Közbeszerzés	Herczeg László, Turi Attila, Medvegy Gabriella
3.3.	Tervpályázati rendszer	Herczeg László, Turi Attila, Medvegy Gabriella
3.4.	Tervpályázati zsűror jelölés	Elnök és alelnökök
3.5.	Óradíjas építészeti szolgáltatások ajánlott tevékenységszorzói és díja	Tutervai Mátyás
3.6.	Országos szakmafelügyelet	Herczeg László
4.	Oktatás	
4.1.	Felsőoktatás, egyetemi kapcsolatok	Medvegy Gabriella
4.2.	Környezetkultúra-nevelés	Lepsényi Ákos
4.3.	Diplomaazonosító Szakértői Testület	Hajnóczy Péter
5.	Nemzetközi kapcsolatok	
5.1.	Külföldi kapcsolatok	Makovényi Ferenc, Medvegy Gabriella
5.2.	Nemzetközi szervezetek	Medvegy Gabriella, Makovényi Ferenc
6.	Kommunikáció	
6.1.	Építész Közlöny	Tutervai Mátyás
6.2.	Évkönyv	Hajnóczy Péter
6.3.	Kamarai Híradó	Tutervai Mátyás
6.4.	Podcast	Tutervai Mátyás
6.5.	Ifjúsági program	Gyórfy Zoltán
7.	Továbbképzés	
7.1.	Jogosultság, jogosultsági vizsga	Hajnóczy Péter
7.2.	Továbbképzési Szakértői Testület	Makovényi Ferenc
7.3.	BIM-képzés	Medvegy Gabriella
7.4.	Mentor-gyakornoki rendszer	Lepsényi Ákos, Gyórfy Zoltán
7.5.	Tagjelölti rendszer	Gyórfy Zoltán, Lepsényi Ákos
8.	Díjak	
8.1.	Diplomadíj	Gyórfy Zoltán
8.2.	Építőipari Nívódíj, Sándy Gyula-díj	Szalay Tihamér
9.	Képviseletek, delegáltak	
9.1.	Magyar Szakmai Kamarák Szövetsége	Tutervai Mátyás
9.2.	Szabványügyi testület	Medvegy Gabriella
9.3.	Műszaki irányelveket véleményező munkacsoport	Medvegy Gabriella
9.4.	Közbeszerzési tanács	Herczeg László
9.5.	Költségszakértői képzés képviselete	Makovényi Ferenc

„Peregrinatio Analogica”

A középkortól kezdődően építész mesterségünk szerves részét képezte egyfajta tanulmányutak végigjárása, ahol az akkor ismert világ álló építészeti tényeivel ismerkedhetett meg a szakmája gyakorlására készülő jelölt. Ez a vándorút akár évekig tarthatott, ahol az „utazó” nemcsak láthatta Európa akkori építészeti kultúráját, de át is élhette – az éppen folyó építkezéseken munkát vállalva – annak genezisést is. Egy ilyen *peregrinatio*nak köszönhetjük a közékor első ismert „traktárusát” Villard de Honnecourt, 13. századi picardiai építőmester, ilyen utazásán készült vázlatkönyvét. Ez „műrajzok”, szabadkézi vázlatok, firkák, de néha arányhelyes tervrajzok gyűjteménye: a középkorkutatás Szent Grálja, amelynek vizsgálatával, annak a néhány odavetett – csak emlékeztetőül szolgáló – megjegyzésével, félmondatával küzd szakemberek hada, hogy megfejtessük a múlt elveszett tudását. Próbálunk rájönni, hogy hogyan voltak képesek mindazt véghezvinni, azokat a csodákat, amelyek – példának okáért – épp Villard korában születtek: a gótika katedrálisait.

Talán hasonló megismerési, tanulási vágy hajtja a mai kor *architectosait*, hogy hasonló tanulmányutakra menjenek. Hogy személyesen tapasztalják meg az építészeti világának remek alkotásait. Még ha ez a személyesség a racionális megismerés szintjén a mai kor digitális világában elavultnak tűnhet is. Hiszen az internetről ömlik a szebbnél szebb fénykép, video-file panorámafelvétel HD-minőségben, olyan drónnal készült kép és mozgókép, amelynek elkészítésére a „gyalogos” utazó – készség híján – nem képes. Mellé kapunk magyarázó leírásokat laikus lelkendezéstől a tudományos elemzésig nagy mennyiségben. Ha egyénre szabott tájékoztatóra vágyunk, akkor a mesterséges intelligenciát rövidesen megkérhetjük, hogy a mi sajátos igényünkre szabva tartson idegenvezetést. Ezek a virtuális utazások a tudás szélesebb tárházát ajánlják fel, mint amit egyetlen ember kínálhat vagy kaphat a pusztán *ottléten* keresztül. Mégis megyünk, hogy megtapasztalhassuk a VALÓSÁG luxusát. Mert ahogy az épület sem pusztán kő és fa, hanem tér és szerkezet is, az emberi befogadás is egyszerre tudatos és ösztönös: információban és érzelmekben egyaránt gazdag.

Sokszor hivatkozunk a hely szellemére: *genius loci* – ebben sűrűsödik a számunkra, építésznek számára az építészeti lényege, mely egyszerre racionális és érzelemgazdag, egyszerre megélt múlt és a jövő csírája. És ahogy a katolikusok számára Jézus egyszerre ember és Isten, úgy szétválaszthatatlan az *architectura* két (vagy több) oldala. Ezt megtapasztalni nem lehet digitális módon. Csak *analóg* módon. Ott a helyszínen, ahol egyszerre éljük át a tér fenségét, méretét és visszhangjait, színeit és árnyékait. Egyszerre látjuk és felmérjük léptékét, a faktúrákat és tagoltságot, halljuk visszhangjait és szagoljuk ódon kipárolgását. Ahol tudatunk és talán tudatalattink mesél ennek a szemmel és aggyal észlelt valóságnak a megélt és megértett komplexitásáról.

Vannak, akik temetik az építész szakmát a 21. században. *Majd az MI mindent megold...* Mi építésznek valós tereket és szerkezeteket alkotunk, és nem csak az épület illúzióját áruljuk. Talán mi leszünk az utolsó „analógok”, akik összekötik az embereket – egy „szép új világban” – a megélhető valósággal. Küldetésnek ez épp elég.

Az európai kultúra egyik csúcsa: a középkori gótika születése.

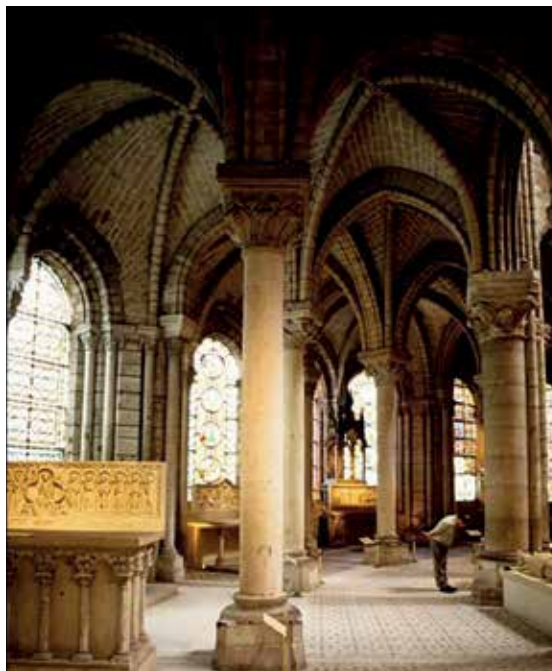
Az építész-továbbképző egyik útja Franciaországba visz egy tematikus túrára, ahol lehetőség szerint időrendben igyekszünk

Fotó: Farkas Imre

Saint-Denis,
északi kereszttház a
Suger apát idejéből
származó kapuval

végigkövetni az európai gótika születését, Franciaországi virágzását és elhamvasodását. A BME Építészettörténeti és Műemléki Tanszékén mi az építészeti történetiségben hiszünk, ahol az építészeti forma a társadalom szellemi folyamatainak tárgyi-sült kivetülése. Ennélfogva azok a folyamatok, melyek a gótika mint új stílus megszületéséhez vezettek, az akkori Európában szinte mindenütt létrejöttek, csak talán a „csillagok együttállása” épp a királyi Franciaországban eredményezte az új formák születését elsőként Il-de France és Picardia tartományokban. A „gótika szelleme” itt abból főzött, amit itt talált: a bencések zarándoktereit, épületplasztikáját, a normann hercegség vázas szerkezetiségét és bordás boltozatait, vaskos erődöszerű nyugati toronypárjával és a ciszterek kifinomult absztrakt szimbolikáját: a geometria transzcendens jelentéseit és a fény dionüszoszi értelmezését. Tehát lényegében majdnem mindent megszült az elköszönő romanika, ami felsorolható a gótika ismérvei között. Azonban hiába van meg minden összetevő,

Fotó: Daragó László DLA

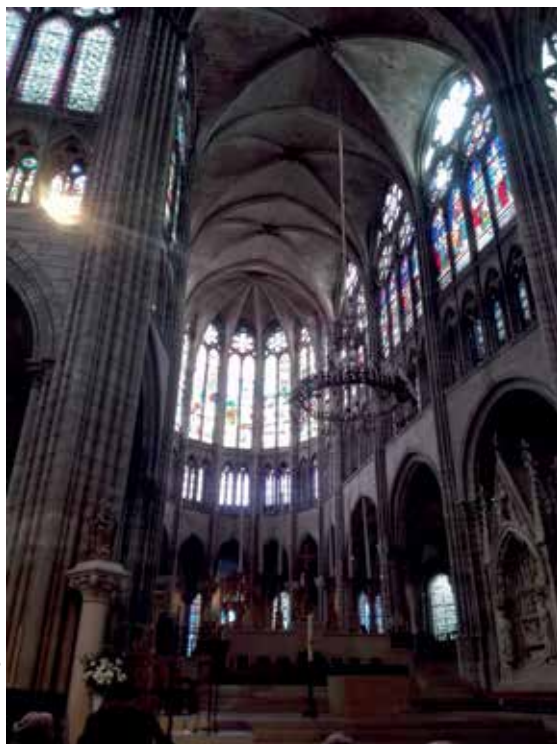
Saint Denis,
szentélykörüljáró és
kápolnakoszorú belseje

Saint-Denis,
nyugati homlokzat
Suger apát idejéből

Fotó: Daragó László DLA

hiányzik valami az új születéséhez. Ahogy a gótika nagy kutatói: Hans Janzentól Ervin Panowskyn át Elek Clifton Taylorig a „szellem katedrálisairól” beszélnek, úgy a gótikát nem az elemek összessége teremti, hanem az elemek közötti kapcsolatok, a rendszer, mely értelmet ad az elemeknek. Ahogy a kor teológiájának katedrális: a skolasztika épül fel, úgy épül fel a valós katedrális is köveiből. Ebben a teológiában már nem a rettenet uralkodik a végítélettől, a hiszek, mert hihetetlen paradoxonja,

Fotó: Daragó László DLA

Saint Denis,
szentélybelső

hanem az érdeklődés a körülöttünk lévő világ iránt: a természet csodájának megértésén keresztül imádni az Urat. Lassan ekkor a végítélet Krisztusa, az Isten fia helyében a fókusz áttevéődik a szenvedő, földi létét értünk áldozó Krisztusra, az ember fiára. Ezért világítja meg mid több fényel a templom belső tereit, el-sorvasztva a falakat, ezért színezi meg a természetben látható színekkel, ezért teremt átláthatóbb, egységesebb tereket, hogy mindent világítson át a fény, és ezért fonja egy rendszerré a szerkezeteket, és teremt kapcsolatot egymással a boltzat és az oszlopköteg, mert a természet egymásba fonódó összefüggéseit tekinti mintának.

Ennek a „gótikus programnak” a kibontakozása követhető végig lépésről lépésre az út során. A kronológia miatt talán többet utazunk, mintha csak a racionalitás diktálná a sorrendet. Ezért kerengünk Párizs körül. A prolog az útkeresés, az előzmény példája: a Saint-Martin des Champs szentélye, a gótikus francia szentély még kiérleletlen formája. Majd a korai katedrálisokat látogatjuk meg: a születés helyét, a Saint-Denis egykori bencés apátságot, Noyon, Laon és Sanlis katedrálisait, ahol még kikapinthatóak a román kori kötöttebb négyzetesen szerkesztett alaprajzai és darabosabb széttagoltabb formái (például a hatszögletes boltzatok kissé aszimmetrikus billegései). A korai fejlődés szintézisét Párizs Notre Dame-katedrális adja, mely mintája lesz minden további székesegyháznak Franciaországban. A királyi Franciaország fejlődési vonalát egy pillanatra elhagyva egy másik kora gótikus vonalat követünk végig Le Mansban, Angersben és Bourges-ban, ahol az angol király akkori birtokán járva, a Plantagenet-gótikát hasonlíthatjuk össze a francia király stílusával, majd ezt követően a kiteljesedett, érett rayonnant gótikát láthatjuk meg Chartres, Reims és Amiens városában. Végül a lángnyelvekben elhamvadó flamboyant gótikával búcsúzunk a túrától Beauvais-ban és Rouenban.

Talán nem a legpompázatosabb köztük a ma már Párizs külvárosában található Saint Denis egykori apátsági templom. De az a tudat, hogy ez a gótika születésének színhelye, mégis különleges élménnyé avatja a hely meglátogatását. Több periódussal keretbe foglalja a születés és a kiteljesedés folyamatát. Jelentőségét tovább fokozza, hogy ez volt a Merovingok óta a francia királyok temetkezési helye a francia forradalomig. Ez a franciák „Székesfehérvárja” – csak kicsit hosszabb ideig. Nem melleleg védőszentje az a Dénes vértanú, aki Párizs védőszentje, és akinek személyében sajátosan testesül meg a francia „néplélek” (már ha van ilyen), ahogy a levágott fejét (sikkesen) hóna alá csapva elballag ide – valamikor 250 tájéka -, hogy rendelkezzen: inkább itt temessék el. Sírja felett mártírium épül 313 körül, majd ezt megnagyobbítják száz évvel később. 632-ben bencés apátsággá alakítják, majd a Kis Pipin (posztumusz) építteti nagy méretű bazilikává 775-re. A ma is látható épület 1137-ben kezd épülni. Suger apát, aki VI. Lajos gyerekkori játszópajtása volt, majd királyként miniszterévé tette mint legbelső bizalmasát (helytartója is volt Franciaországnak – amolyan nádora -, amikor a király kereszties háborúba ment), teremti meg az első gótikus formát itt. Mintha ő lenne a katalizátora a mélyreható szellemi folyamatoknak. Benne egyesül tudás és látnoki érzékenység, amivel összeválogatja és összekapcsolja a burgundiai csúcsíveket a normann vázas szerkezetekkel és felhasználja ezeket az eszközöket a fényből font terek építészetéhez. Elsőként 1140-ig a nyugati homlokzatot építi át, majd 1144-ig a szentélyt. Majdnem 100 évig áll a templom „szendvicsszerkezetként” ahol a két gótikus épület-vég között a templom hajója és keresztháza még a Karoling-

formákat őrzi. A nyugati homlokzatot uraló két torony kellően vastag, hogy elegendő magasságba törjön. Vertikalitását fokozzák a falsarkok lépcsős támpillérei. Közöttük a falak tömörségét vakarkádok könnyítik fel. Ezt eddig a normann romanika is „tudta”. Az új, bátor gótikus gesztus a harangemeletek nagy lándzsaablakaiból képezett vázszerkezet, mely végképp szakít a falba nyitott nyílások „lyukarchitecturájával”. A tornyok ma aszimmetrikusak: az északi alacsonyabb, csonkább, mint a déli. Emberi beavatkozás következtében kellett lebontani: egy nem túl szerencsés kezű építész megpróbálta kiegészíteni és süveggel ellátni az északi tornyot, de stabilitását veszítette, és le kellett bontani még a középkori harangemeleteit is. A szentély átépítésében a bencések szentélykörüljárós, sugárkápolnás rendszere módosul: a korábban önállóan artikulálódó záródkápolnák megsokasodnak és egymáshoz kapcsolódnak, kialakítva egy kápolnakoszorút. Ennek a koszorúnak a válaszfalait elbontva lényegében egy második körüljáró jön létre, csak karcsú oszlopok állnak ennek határán. A kápolnák külső falában szinte a földig érő hatalmas ablakok kaptak helyet, melyek mélyen be tudják világítani a szentély terét. A hatás annyira intenzív volt, hogy Suger apát is elégedetten vette tudomásul: működik a koncepció, még a Karoling-hajó is új életre kelt tőle.

1231-ben nyúltak az épülethez ismét, hogy a királyi nekropoliszhoz méltó, egységes stílusú épület jöhessen létre. Ekkor épül az érett gótika jegyeit magán viselő hajó és kereszttház, valamint a szentély gádorfala is átépül a belső tér egysége végett. Itt már a kötetlen téglalap alaprajzú boltmezők felett egyenes záródású, csúcsíves keresztboltozatok magasodnak, nem nehézkes négyzetes alaprajzi háló feletti hatsüveges boltozatok, mint a korai katedrálisoknál. A belső homlokzat is levette felesleges elemeit: elhagyják a teljesen használhatatlan oldalkarzatot, empóriumot, mely kizárólag a főhajó boltozatát volt hivatott támasztani a romanika építészeti rendszereiben. Ezzel kialakul a szokásos háromemeletes belső homlokzat. Alul a mellékhajó árkádsora, felette trifórium (törpegaléria a mellékhajó padlásterét letakarva) és bazilikális ablakok. Ezek az ablakok immár támasztól támaszig helyettesítik a falat, alosztásuk igazi geometrikus rúdmérő. Ezek még emlékeztetnek a mérőművek eredetére: a rudaknak még megvan a lábazata, fejezete a vállaknál, ahogy a nehezkesebb román kori ikerablakok törpepillérenek és oszlopainak is volt ilyen, de már valószerűtlenül karcsúak. Hasonlóan karcsú mérőművé váltak a trifórium árkádelemei is. Ablakok és a trifórium vonatkozásában jön létre a két alrendszer egyesülése, mivel a két rendszer függőleges elemeit egymáshoz illesztették, egységes rácsfelületet eredményezve. Az egység fokozását szolgálja, hogy a mellékhajó tetőidomának alkalmas megválasztásával lehetőség nyílt a trifórium eddig tömör hátfalának ablakkal helyettesítésére. Lényegében létrejön egy teljes rácsfelület a mellékhajó felett, mely még „emlékezik eredetére”, tagoltságában megtartja a trifórium és gádorablak különítését. Így fonódik össze egyik szerkezet a másikkal, ahogy a boltozati bordák is közvetlen folytatásai lesznek az oszlopkötegek különálló tagozatainak.

Ezt a tagoltságot a francia katedrálisgótika „haláláig” megtartotta: a roueni késő gótikus ablaktrifórium rendszere is ugyanazt a képet mutatja, csak immár valódi kórászként. Ha nem tudjuk, milyen elvek mozgatják a formát, nem értjük, hogy miért van az ablaknak az alsó harmadában az a mérőművsor. Pedig csak pontosan megfelel a „szellem katedrálisával” szembeni skolasztikus követelményeknek. Aquinói Szent Tamás írja a helyesen szerkesztett érvelésről: a szükséges és elégséges

Fotó: Daragó László DLA

gondolatok és érvek megfelelően kapcsolódnak össze, mindvégig megtartva saját karakterüket.

Persze felmerülhet a kérdés, hogyan érvényesülhet a legmagasabb teológia az építés folyamatában, nem lévén internet. Semmi okunk feltételezni, hogy a kor építőmesterei ne lettek volna fogékonyak ezekre a gondolatokra. Nyilván nem számítógépes játékokkal és valóságshow-k nézegetésével merültek el a virtuális valóságban, hanem mint város lakó emberek meglátogatták az ez idő tájt megszülető egyetemek nyilvános vitáit, ahol a teológia professzorai tették közzé gondolataikat. Bár nem tudjuk Suger apát építészének nevét, de biztosak lehetünk abban, hogy mindent megtett annak érdekében, hogy méltó partnere lehessen a megrendelőjének, amikor ezek a pallérozott elmék kifejezték elképzeléseiket. Az építészek nem csak akkor, de ma is – mind a fizikai, mind a szellemi valóságban – jártasnak kell lennie.

Saint-Denis, szentély és hajó gádorfala a bazilikális ablaksáv és trifórium sáv egységes mérőrendszerével

Daragó László DLA
egyetemi docens
Építészettörténeti és Műemléki Tanszék

Saint Denis,
királysírok

Fotó: Daragó László DLA

Sportcsarnok a mezőhegyesi ménesbirtokon

Fotó: Botár Gergely

2024. május 25-én Mezőhegyesen nem csupán egy új épületet adták át, hanem egy olyan közösségi teret, amely egyszerre szól a sportról, az oktatásról, a hagyomány tiszteletéről és a kortárs építészet felelőségéről. Orbán Viktor miniszterelnök és Lázár János építésügyi és közlekedési miniszter jelenlétében megnyílt a mezőhegyesi sportcsarnok, amely már első pillantásra is világossá teszi: itt nem egy szokványos tornateremről van szó. Az épület jelentősége túlmutat a helyi iskola mindennapjain, hiszen térségi szinten is képes kiszolgálni a sportolási igényeket, mindezt olyan építészeti minőségben, amely országos összehvetésben is példaértékű.

A tervezési feladat összetettsége különleges érzékenységet követelt. Egy alapvetően földszintes, kisvárosias léptékű kör-

nyezetbe kellett beilleszteni egy háromszintes, mintegy 3000 négyzetméteres sportcsarnokot, ráadásul nem akármilyen helyszínen: az 1789-ben alapított Mezőhegyesi Ménesbirtok műemléki környezetében, a copf stílusú történelmi épületek közvetlen szomszédságában. Ebben a kontextusban minden arány, minden tömegformálási döntés különös súlyt kapott. Az elkészült épület legnagyobb erénye talán éppen az, hogy nem kíván uralkodni környezetén, hanem párbeszédet kezdeményez vele.

A sportcsarnok tömegformálása tudatosan reflektál a ménesbirtok egykori udvarszerkezetére. Az épület sziluettje, tetőformája és tagolása harmonikusan illeszkedik a történelmi épületek világához, miközben megőrzi a település léptékét is. Az utcaképbbe simulva erőlködés nélkül egészíti ki a meglévő beépítést; a kettős oromfal visszafogott gesztus, amely nem hivalkodik, mégis határozott jelenléttel bír. Közelebb lépve azonban fokozatosan feltárnak azok a finom kortárs építészeti eszközök, amelyek egyértelművé teszik: ez az épület a jelenben született. A nagy üvegfelületek, a ragasztott fa árnyékolólamellák és az acélbélletek együttese egyszerre kölcsönöz könnyedséget és precíz szerkesztettséget a homlokzatoknak.

A külső visszafogottság mögött belül egy rendkívül gazdag, a mai elvárásokhoz igazodó tervvilág bontakozik ki. A sportcsarnok nemcsak hagyományos kosárlabda- és kézilabdapályát foglal magába, hanem helyet kapott benne konditerem, vívópást, automata önbiztosító mászófal, valamint egy közel 350 fő befogadására alkalmas lelátó is. A funkcionális sokszínűség ellenére a belső terek logikusan szervezettek, jól átláthatók és minden elemük a használhatóságot szolgálja.

Az érzékes élménye tudatosan megkomponált. Az előtér acélos, antracittonusú világa feszes, kissé hűvös atmoszférát teremt,

Fotó: Botár Gergely

amelyből a küzdőtér felé haladva szinte drámai kontrasztként tárul fel a világos, fa fehér belső tér. Ez a váltás nem csupán esztétikai gesztus: érzelmi értelemben is felemelő, mintha a sport, a mozgás és a közösségi élmény tere valóban egy másik minőségbe emelné az érkezőt. A látszó faszervezetek melegsége és a bőséges természetes fény együttese olyan atmoszférát hoz létre, amely egyszerre inspiráló és megnyugtató.

Az épület egyik legizgalmasabb eleme a külső tereplépcső, amely összekapcsolja az iskolaudvart a süllyesztett küzdőtérrel. Ez a kapcsolat jóval több pusztán közlekedési megoldásnál: vizuális és térbeli hidat képez kint és bent között. A park látványa szinte beáramlik az épületbe, a belső terek pedig kilépnek a környező műemléki környezetbe. A lelátón ülve a néző egyszerre követheti a mérkőzést és pillanthat ki a történeti épületek világára, így a sport eseménye és a hely szelleme különleges módon fonódik össze.

A természetes megvilágítás megoldása külön figyelmet érdemel. A küzdőtér úgy kap elegendő fényt, hogy az sem a játékosokat, sem a nézőket nem zavarja, a fény irányított, szűrt jelenléte pedig tovább erősíti a tér kiegyensúlyozottságát. Mindez hozzájárul ahhoz, hogy a sportcsarnok nemcsak funkcionálisan jól működik, hanem valódi térélményt is nyújt.

Ez az élmény akkor is érezhető, amikor a csarnok éppen üres. A csendes térben szinte tapinthatóvá válik mindaz, amiért az épület létrejött: a küzdelem, az öröm, a csalódás, a közösséghez tartozás élménye. A falak mintha már most őriznék a gyermekek és a felnőttek hangját, a mérkőzések izgalmát, a sport iránti szenvedélyt. A mezőhegyesi sportcsarnok így válik többé pusztán létesítménynél: olyan építészeti keretté, amely méltó módon szolgálja azokat, akik nap mint nap megtöltik élettel.

Visy Bálint

Fotó: Botár Gergely

Stáblista:

Generáltervező: DAW Építész Stúdió

Vezető építészek: Katona András, Vámos Zoltán, Sófalvi Örs Ákos

Építészek: Visy Bálint, Rompos László, Kacsoh Gábor

Belsőépítész: Zakariás András, Zakariás Tamás

Bútor: KAAZ Design Studio

Tájépítész: 4D Stúdió, Majoros Csaba, Balogh Andrea

Generálkivitelező: Build-it Mérnökiroda Zrt.

Fotó: Botár Gergely

A Kovács Katalin Nemzeti Kajak-Kenu Akadémia

Fotókéredit: WHB

A Velencei-tó partján 2020-2024 között megépült kajak-kenu akadémia a sport legeredményesebb versenyzőjének, Kovács Katalin nevét viseli. A világső sportoló nem csak nevét, de fenntartó munkáját adja az intézménynek. Meghatározó egyénisége, közvetlen kapcsolatteremtő képessége a kiemelt sport intézményi élet meghatározó eleme. Háromszoros olimpiai aranyérme, 31-szeres világbajnoki győzelme és 29-szeres Európa-bajnoki címe minden idők legeredményesebb női kajakosává teszi. Élő példakép, aki nevelő munkájával az akadémia légkörét meghatározza.

A létesítmény beruházója a BMSK, tervezését a Planbau tervezőiroda 2020-ban kezdte meg, a jóváhagyási tervek az év utolsó hónapjában készültek el. Az elkészült első változat áttekintése után a megrendelő az épületarculat, társadalmi üzenet

tekintetében változásokat határozott el. Megtartva a kialakított telepítést, a struktúrát, de a tóparti környezethez illeszkedő, a kajak-kenu sport milióját tükröző koncepciót kért Turi Attila építésztől.

Egy sokrétű, sporttechnológiai, működtetés tekintetében összetett épület arculattervezésénél alapvető, hogy meghatározzuk azokat a beavatkozási területeket, struktúrákat, melyek a kívánt üzenetet – jelen esetben arculatot, hangulatot – képesek közvetíteni, miközben egy megindított kivitelezés-előkészítés munkáját csak a szükséges mértékig bolygatják. Ennek megfelelően a szállásépületekből (3 hotelszárny), uszodából, tornatermekből, kiszolgálóegységekből álló, több mint 10 hektáros területen fekvő épületgyűjtésből kellett meghatározó tartalmú, jól működő, racionális szerkezetekkel megépíthető beruházást varázsolni.

Újra és újra kellett értelmezni a helyzetet és feltenni az alapkérdést: Mi az épület, a környezet és az építész?

Praktikum, esztétikum, szolgáló vagy kifejező szerkezet, művészet vagy csak hasznosság? Mindegyik, s még ennél is több: egy csoport, közösség anyagba merevedett aurája, egy mítosz hordozója. Ha ebből a szempontból minden elemének helyes arányú szemlélése lebeg szemünk előtt, akkor érthető a Kovács Katalin Nemzeti Kajak-Kenu Akadémia létesítménye. Tér-szükségletében kötött épület, négyzetes, sportpálya-, uszoda-funkció-igényekkel, összetett használattal, 165x135 méteres kontúrmérettel. Többnyire egyszintes sport- és többszintes szállásfunkcióval. A négy (sport, konferencia, előcsarnok) alap- és a három szállás egység a lágy vonalvezetésű és részletgazdag, dús vegetációjú udvar köré szerveződik, melyet a létesítmény tágas, közösségi terekkel bővített közlekedőtere keretez.

Fotókéredit: WHB

Az udvar a tartalmas üresség köré szervezi az épületet, ez a nyugalom, a feltöltődés, a lenyugvás és az erőre kapás helye, a metatermészetben elmerülés színtere.

Az épületegyüttes funkciócsoportjai változatlanok maradtak. Egy jól kidolgozott, több év munkájával kialakított sporttechnológiai program volt a tervezés alapja, melyet a Kajak-Kenu Szövetség munkatársai, vezetősége és Kovács Katalin jegyeztek. Az épületegyüttes több részre tagozódik, s alkalmas a kajak-kenu sportágon kívül szinte az összes sportág befogadására.

Az akadémia infrastruktúrája és munkatársai ideális környezetet biztosítanak a sportolók felkészülésére, teljesítményük maximalizálására és nem utolsósorban a tehetséggondozásra. Sportdiagnosztikai központja, ellenáramoltatásos evezőmedencéje, magaslati részlege a csúcstechnológiát képviseli.

Az akadémia területén található uszoda FINA-szabványú, 50/25 méteres medencével rendelkezik. A medencetér megfelelő sporttechnikai előkészítésével az edzések és a felkészülés mellett úszóversenyek, vízilabdatornák megrendezésére is alkalmas. 50 méteres sávban versenyekre, 25 méteres sávban edzésekre, a területen található tanmedence (8,5×16 m) pedig úszásoktatásra nyújt lehetőséget. Az első emeleten elhelyezkedő lelátó közel 260 fős férőhellyel rendelkezik.

A kézilabdacsarnok rendelkezik háromsoros, összetelható lelátórendszerrel, valamint a szükséges sporttechnológiai berendezésekkel. A sportcsarnokban ezenkívül van egy 30 méter hosszú, változó, átlagosan 4 méter magaságú boulderfal, amely falmászáshoz biztosít lehetőséget. A beltéri sportolási lehetőségek között kell megemlíteni a közösségi kondicionálótermet, az akadémiai edzéstermeket (fitt-

Fotókéredit: WHB

és poweredzésekhez), valamint az épületben helyet kapott squashpályát is.

A főépület első emeletén található a 210 fő befogadására alkalmas, modern audiovizuális technológiával felszerelt, mobilfallal két részre osztható konferenciaterem, amely alkalmas előadások, konferenciák megrendezésére.

A térkapcsolatok rendezőeleme az íves vonalvezetéssel határolt átrium, a „paradicsomi kert”, a metatermészet. Ehhez kapcsolódnak a közlekedőterületek, a három darab háromszintes szállásépület, összesen 124 ágygal. Itt kapott helyet a magaslati szoba és edzőterem is.

A főépülettől nyugatra helyezkedik el a csónaktároló, melyben a raktáron és a szociális helyiségeken kívül tanmedence,

Fotókéredit: WHB

Fotó kredit: WHB

edzőtermek, karbantartóműhelyek kaptak helyet, valamint az Európában páratlan technikai konstrukció: az ellenáramoltatós tanmedence. (Németországban több évtizede működik egy ilyen létesítmény, ennek a licencét fejlesztették tovább magyar mérnökök és egészítették ki olyan számítógépes, mozgáselemző rendszerekkel, melyek egyedisége sporttechnológiai szempontból a csúcstechnológiát jelenti.)

A területen számos kültéri sportpályát, létesítményt alakítottak ki:

- » kosárlabdapálya (hosszában és két edzőpálya keresztben felfestve),
- » 2 db strandröplabdapálya,
- » műfüves labdarúgópálya,
- » 2 db téliésíthető teniszpálya,
- » kétsávós futópálya, a 100 méteres egyenes szakasz négy-sávós,
- » 2 db street-workout pálya.

Fotó kredit: WHB

Aki művelte ezt a sportot, tudja, hogy milyen bensőséges érzés vasalt vízben, a szűzvízen evezés hajnalban, mikor az ember, hajó és a hatalmas víz egység, s a ritmikus mozgástól az első hullámok és lapátfodrok keletkeznek a végtelen vízben. A lágy hullámok a végtelenbe távolodnak, sorolódnak, az álló természetet az általunk keltett szelíd dinamika váltja. Ez a mozgás az akadémia főépületének inspirációja, a feltörő és csillapodó hullámok látványsora. A különböző hullámvonal-magasságokat, -alakokat a lágy udvar pikkely-ragalja rendezí egységgé, teszi praktikus átmeneti terekké. Természet és épület olvad itt egybe, s a filigrán pillérek kötetlen rendje között a hatalmas tömegek emberléptékűvé szelídülnek. Itt alakul ki az érzékelés emberközpontú léptéke, melyen keresztül a csarnokterekbe lépve tapinthatóan közeleink, személyesnek érezzük azokat. A nagy terek szerkezete egy sajátos azonos tartószerkezeti elvre épülő metamorfózis: térbeli, összetett fatartó kombináció, mely őszinte szerkezeti látványával meghatározza a terek hangulatát. Itt a szerkezet, a látvány, a funkció egy egység, a nehéz téglaszerkezetből nő ki a könnyed, nagy fesztáv lefedésére alkalmas ragasztott térrács. Archetipikus kép. Törzsekről induló főágakra ülő hierarchikus gerendarács adja az előcsarnokban a kisebb, az uszodatérben negyven méteresre növelt lefedést. Ez a lépték és egzisztenciális helyzet teszi sajátját, személyessé a tereket, melyben az installáció – szellőzés, fűtés, elektromos rendszerek – rejtett kialakítással vannak jelen.

Az előcsarnok, az épület fogadótere adja meg a létesítmény alaphangulatát. A nagy méretű lágy előtetőt átvezet a kültérből, ahol egy zárt, de a természet hatását keltő enteriőr nyílik. Benne állva feltérképezhető a hatalmas létesítmény struktúrája, orientálódási pont. Belátás nyílik az uszodatérbe, kilátás a átriumra, mely köré a főépület szerveződik. Erősíti a kint-bent metamorfózisát a praktikus és speciális funkciókat rejtő és megmutató központi elem, a „gubó” tömege, mely kibújik az előcsarnok reprezentatív teréből az átrium oldalán, összekötve a bent praktikus és a kint lélekreptető világát.

A személyes egyéni és közösségi térélmény, az együvé tartozás, a csoportlét és az elvonulás változatos tereinek létrehozása a célja az építészetnek, ezt a különböző jelentéstartalmú érzést a nyitott és záruló térrészek közvetítik. Az egy hangulatra szerkesztett változatosság, a külső és belső terek összeolvadása, a természetes anyaghasználat érzése áthatja a létesítményt. A stabilitást, a tartósságot sugalló téglaburkolat a belsőben folytatódik, s adja az enteriőr formavilágának meghatározó elemét. A főépület zárt egység, mint ahogy tereiben, úgy látványában sem láthatók a hasznos, de zavaró infrastrukturelemek, a nagy méretű légttechnikai rácsok beleolvadnak a homlokzati rendszerbe, a kültéri elemek rejtett területeken bújnak meg.

A céltorony és a lelátóépület a főépület építészeti üzenetét erősíti vertikális és horizontális tömegkombinációjával. Jelépület, a versenyek színtere, íves vonalvezetése, karakteres tornya a létesítmény emblémája. A néhány évtizede épült torony teljes átalakításon esett át. A szükséges bővítések (kiszolgálóegységek, lelátó) horizontális, íves szerkesztése csatlakozik az új burkolattal ellátott vertikális tömeghez. A céltorony és a lelátó az akadémia „médiatarca”, a közvetítések hátttere. A torony lefedése az akadémia épületegységeinek hullámzó vonalát ismétli, a horizontális épületrész geometriája a versenyhajók áramló vonalait idézi.

A hajótároló épületegyüttes a boldog békeidők vízparti csónakházvilágának kulturális üzenetét közvetíti. Praktikus szerkezet,

mely oromzatánál a fedett-nyitott napi csónakápolásterével összeköti a tárolókat a vízpart világával. Anyaghasználatában azonos a főépülettel, de tükrözve a funkciót formájában elemi, nyeregvetés tömegek sorolásából áll.

Végül, de nem utolsósorban kell megemlíteni az épület megvalósítását, melyet a generálkivitelező, a WEST HUNGÁRIA BAU Kft. végzett. A 2021-ben eszközölt arculati és szerkezeti változtatások befogadása, a szoros és rendkívül magas szintű szakmai együttműködés felemelővé tette az építés dramaturgiáját. Minden változtatás, szerkezeti struktúra részletes elemzésre került mind a forrásigény, de a fenntarthatóság és az esztétika szempontjából is. Konszenzus, jó arányú kompromisszumok alakultak, s ezek összessége példaértékű együttműködést eredményezett. A hetenkénti kooperációk csaknem két évig folytak, a generálkivitelező szakemberei – a szakkivitelezők bevonásával – minden részletről tájékoztatták a tervezőket és a beruházót, valamint pontosításra kerültek az üzemeltetési kérdések is.

„Jót, s jól! Ebben áll a nagy titok” – int Kazinczy. Egy épület, egy maradandó érték megvalósításához is e kettő kell. Jó és lelkesítő szakmai program, terv és csapatmunka, mellyel mindez megvalósul. Makovecz mester azt mondta, ha van egy jó terved, akkor tartasz a harmadánál, onnan jön az akarat, a szív, az elme próbája, az együttműködés, mely során szakemberek százainak szervezett együttműködésével valósul meg egy gondolat. A halmokba rakott anyag testet ölt, hagyományozott üzenetté nemesül, mert a valódi alkotást nemcsak az anyag, hanem az összetartó kulturális tartalom teszi maradandóvá.

Fotó kredit: WHB

Minden építés közügy is, ez fokozottan igaz olyan bejárható, látogatható középületekre, mint a Kovács Katalin Nemzeti Kajak-Kenu Akadémia. Kötelességünk tehát, hogy társainknak, közösségeinknek s nemzetünknek példát mutassunk, erősítsük identitásukat, együvé tartozásunkat. Ez ennek a korszerű, a hagyományokat a kornak és helynek megfelelően értelmező épületegyüttesnek mély üzenete.

Turi Attila
Kossuth- és Ybl-díjas építész

Fotó kredit: WHB

Dunakeszi diáknegyed – sportcsarnokok, sportterületek

Fotó: Incorso Design – Bregó Krisztián

Dunakeszi mára Pest megye második legnépesebb városa lett. Az ideköltöző fiatalokat leginkább a kiváló közlekedési kapcsolatok és a jó ellátottság vonzza. Ugyanakkor az intézményi háttér nem követte ezt a tempót: az oktatási szférát férőhelyhiány jellemezte, a korlátozott középiskolai kapacitás miatt pedig a helyi diákok többsége más településeken kényszerült tanulni.

Az önkormányzat – a tankerülettel egyeztetve – egy stratégiai jelentőségű diáknegyed felépítéséről döntött.

A koncepció két új középiskolát és egy tanuszodát foglalt magában, a tervezésbe pedig már a kezdeti fázisban bevonták az irodánkat. A beruházás méretei miatt új helyszín kijelölésére volt szükség: a választás a város északi határában fekvő területre esett, amely kiváló közlekedési kapcsolatokkal rendelkezik. A fejlesztési program alappillérei: egy 20 tantermes gimnázium,

egy 24 tantermes, szaktantermekkel és műhelyekkel felszerelt technikum, valamint egy vízilabda-mérkőzések lebonyolítására is alkalmas tanuszoda. Az épülettömbök egy belső, mesterséges dombbal tagolt udvart fognak közre, mely alatt az étterem és az 1000 adagos konyha helyezkedik el. A belső udvar dús növényzetével, sétányaival és pihenőhelyeivel a szünetek ideális közösségi helyszíne. A tervezés során kiemelt szempont volt a tantermen kívüli oktatás támogatása. A tetőkertben egy pódiumos kialakítású kültéri előadótér kapott helyet. Ezt egészíti ki az épület belső tereiben kialakított, közepes befogadóképességű, szintén lépcsőzetes elrendezésű előadóterem, illetve a sportterületekhez kapcsolódó kültéri oktatási helyszín is. A tervezés során kiemelt szempont volt a funkcionális flexibilitás. Az egyes egységek közötti szabad átjárhatóság biztosított, ugyanakkor a technikai megoldások lehetővé teszik az intézmények teljesen elkülönített, független működését is. Mindkét oktatási egységhez saját kültéri sportpálya és tornacsarnok tartozik.

A sportcsarnokokról

A sportolási igényeket két hatalmas, C-típusú tornaterem szolgálja ki, amelyek szükség esetén három-három kisebb egységre tagolhatóak. Fontos szempont volt a tervezésnél a többfunkciós használat. A csarnokok nemcsak az iskolából, hanem önálló bejáratokon keresztül kívülről is elérhetőek. A sportterek fizikailag is leválaszthatóak az iskola többi részétől, a két egység akár párhuzamosan is működhet, egymás zavarása nélkül is igénybe vehető.

A sportközpont az iskolai szárnyaktól leválasztva független épületegységként jelenik meg. Építészetileg izgalmas megoldás, hogy míg a két iskolaépület hasonló stílusban készült, a sportcsarnokok egyedi, egymástól különböző arculatot kaptak. A szerkezetet uraló nagy fesztávú lapostetőket olyan magastető formák teszik változatossá, amelyek nemcsak

Fotó: West Hungária Bau Kft.

esztétikai szerepet töltenek be, hanem a modern légtechnikai rendszereket is magukba foglalják.

A belső kialakítás minden igényt kielégít: a nagy tornatermek mellett féltornaterem és gyógytestnevelő-szoba is rendelkezésre áll. A diákokat nemenként négy-négy öltöző várja (akadálymentesített vizesblokkokkal), a tanárok és az eszközök számára pedig külön helyiségek biztosítottak. A gimnázium sportcsarnoka ezenfelül lelátóval és kiszolgálóhelyiségekkel egészült ki, így versenyek megrendezésére is alkalmas.

Mindkét épülethez magas színvonalú kültéri sportinfrastruktúra kapcsolódik. A nívós tájépítészeti megoldásokkal kialakított környezetben futópályák és kézilabdapályák kaptak helyet. A tanulók rekreációját és a szabadidő tartalmas eltöltését további szabadterei eszközök – például csocsó-, pingpong- és teqballasztalok – szolgálják.

A két intézmény kapcsán a megbízó elvárása eltérő volt a sportterületekkel kapcsolatban. Míg a gimnáziumi tornacsarnokot a szabványban előírt 10 méter belmagassággal kérték, addig a technikum sportpályáját 6 méter szabad magassággal igényelték. A gimnáziumi sportcsarnok lelátóval is rendelkezik, így a sportpálya nagyobb fesztávú áthidalására volt szükség, emellett az épület belmagassága miatt nagyobb épülettömeget eredményezett, így a magasabb épülettömeget a nagy fesztávú tartók közt a lapostetős terület megmozgatásával részben csökkenteni tudtuk az épület magassági érzetét. Az észak-déli tömbök végfelületei üvegezett felületek, biztosítva az északi szórt fény bejuttatását a küzdőtérre. Ez a tetőformakialakítás összekapcsolódik a Klapka utcára forgatott uszoda tömegformálásával.

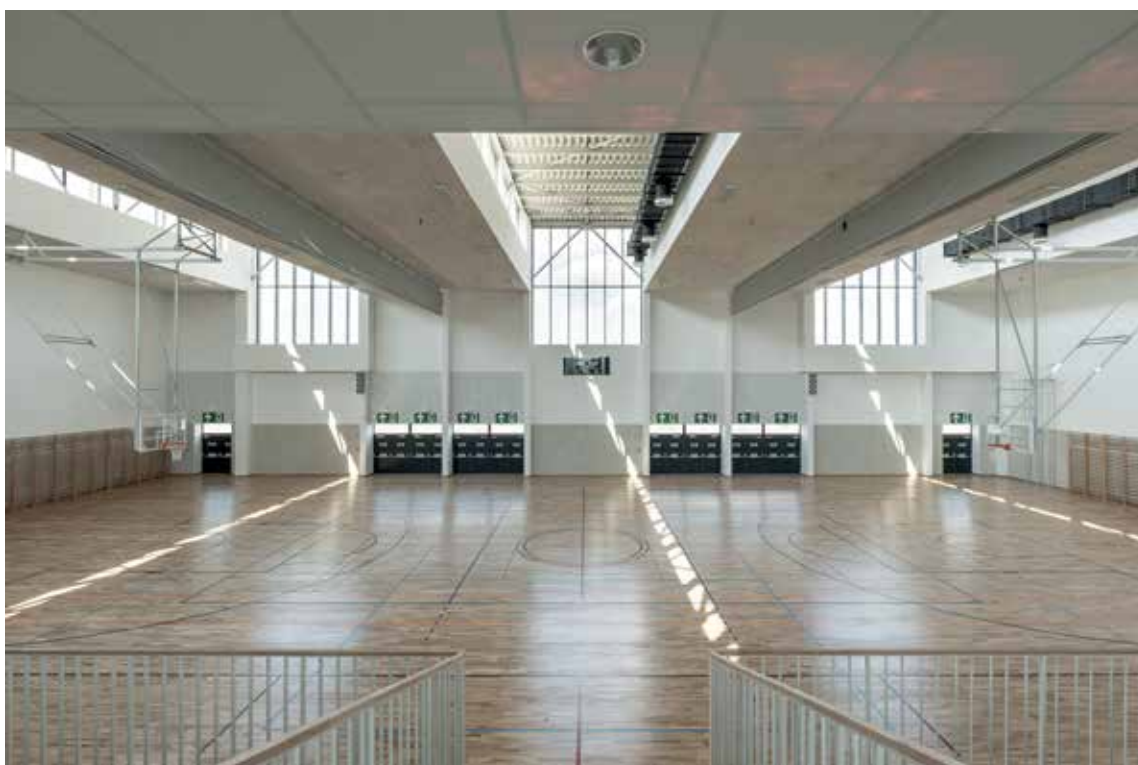
A technikum sportcsarnoka a homlokzati kialakításával hívja fel magára a figyelmet: az északi oldalon nagy üvegfelületek

Fotó: Incorso Design – Bregó Krisztián

biztosítják a természetes fényt. Ahogy a komplexum a városi környezetből a zöldbe torkollik, az épületek anyaga is átalakul: a technikum oktatási szárnyai és a sportcsarnok kevesebb téglalburkolatot kaptak. A sportcsarnok emeletén függőleges lamellák futnak a vakolt felület előtt, míg a szakképzés épületeit fémlemezek borítják. Ez a vizuális kontraszt optikailag csökkenti az épületeket, harmonikusan illeszkedve a környezetbe.

A gimnázium sportcsarnoka több mint egy egyszerű tornaterem. A tervezés során alkalmassá tettük arra, hogy akár egy 2000 fős koncertnek is otthont adhasson. Ahhoz, hogy a csarnok rendezvényhelyszíneként is kifogástalanul működjön, a legmodernebb biztonsági és tűzvédelmi megoldásokat alkalmaztuk. A technikai élményt a professzionális audiovizuális rendszerek beépíthetőségének lehetőségei biztosítja.

Fotó: Incorso Design – Bregó Krisztián

A diáknegyed megközelítése a nagyszabású közlekedési fejlesztéseknek köszönhetően rendkívül kényelmes. Az épületekhez vezető út mentén közel 300 parkolóhely várja az autóval érkezőket, a kerékpárosok számára pedig modern, fedett tárolók állnak rendelkezésre. A tömegközlekedés is közvetlen kapcsolatot kapott: külön megálló és parkolók szolgálják ki a helyi és a távolsági buszokat. Az itt dolgozó pedagógusok és munkatársak zavartalan parkolását saját, elkülönített parkolózóna biztosítja.

A két oktatási intézmény és a tanuszoda jól átlátható egységet alkot. A terek logikus elrendezése mellett az építészeti koncepció alappillérei: a természetes fény, a szellős térkialakítás, valamint a környező tájjal való folyamatos vizuális kapcsolat. A belső udvar mesterséges dombjai, a közeli erdők és a Duna túloldalán húzódó hegyek vonulataira való rálátás harmonikus környezetet teremt a tanuláshoz.

Megbízó: Dunakeszi Város Önkormányzata – Dióssi Csaba

Építéset: Incorso Design – Jávoroka Noémi, Kiss Balázs, Kiss Szabolcs, Barna Zsanett, Bregó Krisztián, Fábrián Krisztián, Jámbor Gergő, Jankovics Éva, Kovács Petra, Mosonyi Robin, Rada Zoltán, Rajnai Zsuzsanna, Szabó-Pölcz Anna, Vékony Krisztián

Gépészet-közmű: MEPQ Kft. – Nyári Balázs, Siket Éva

Gépészet-uszoda: DUMOD Kft. – Hajdu György

Uszodatechnika – fürdőterv: Sáth Beáta

Tartószerkezet: MB3D CON-STRUAL Kft. – Szikora Miklós

Épületvillamosság: K1 Mérnökiroda Kft. – Kalmár István

Tűzvédelem: Firetech Hungary Kft. – Kulcsár Béla, Földházi István

Tájépítéset: DOS Stúdió Kft. – Molnár G. Levente

Konyhatechnológia: Gépház Bt. – Kaszab Piroska

Közút: SKS Terv Mérnökiroda Kft. – Kiss Balázs, Czermann Kristóf

Lift: KONE Felvonó Kft. – Nagy Tamás

Külső akusztika: Zajkontroll Kft. – Szabó Dániel

Sporttechnológia: Austro-Sport-Szer Kft. – Tappler Zita

Akadálymentesítés: Boldis Betti

Költségbecslés: Bon Control Kft. – Szabó Ágoston

Gyengeáram: Márta KFT. – Palotai László, Gööz Zoltán, Marczell Gábor

Belső téri akusztika: Arató Akusztikai Kft. – Borsi Gergely

Napelem: Solarmagic Kft. – Rajháty Gyula

Automatika: Welltech Zrt. – Nagy Péter

Közvilágítás: Nógrádvill Kft. – Szabó Gyula

Lebonyolító: Építési és Közlekedési Minisztérium

Kivitelezés: Laterex Zrt. és West Hungária Bau Kft.

Jövőtállóra terveztük.

Bírja az élet kihívásait.

[53 247] KOMOLY PRÓBATÉTEL

A Terrán innovatív termékei az évszázados tapasztalat és a modern technológia találkozásából születtek.

Hosszú távban gondolkodtunk és a legváltozatosabb megpróbáltatásokkal számoltunk, mikor megalkottuk a Terrán térkövet — hogy igazán jövőtálló minőséget biztosítsunk.

TERRÁN
OTTHON A JÖVŐBEN

TERRÁN TÉRKŐ

terranterko.hu

A fent megadott mennyiség csak illusztrációs célt szolgál, fiktív érték, és nem minősül valós, hivatalos műszaki adatnak.

Biztonságot nyújtó, és magas esztétikai értéket képviselő megoldások, amelyek egymással szinergiát alkotva hívnak életre kényelmes élettereket. Tetőcserép, Geron napelemes tetőrendszer, KészTető és Térkő – a Terrán ernyőmárkának köszönhetően a harmonikus otthon átfogó, egymásra épülő rendszerelemek révén ölthet formát. Keresse a Terrán márka további termékeit is, hogy a házépítés vagy -felújítás, könnyű, hosszú távon megbízható, költség- és időhatékony legyen!

TERRÁN
TETŐCSERÉP
terranteto.hu

TERRÁN
KÉSZTETŐ
terrankesteto.hu

TERRÁN
SOLAR
terran-geron.hu

TERRÁN
TÉRKŐ
terranterko.hu

MTK Sportpark

Fotó: Sajtos Gábor

A multifunkciós sport- és rendezvényközpont épületkomplexuma nemzetközi versenyek lebonyolítására is alkalmas sportrendezvényeknek, kulturális eseményeknek, kiállításoknak, koncert- és színházi rendezvényeknek szolgál helyszínül és mindemellett az MTK utánpótlás-nevelésének kínál téri keretet.

Az MTK Sportpark tervezésére kiírt építészeti tervpályázatot 2017-ben nyertük meg (a SAGRA Építész Iroda Sajtos Gábor DLA építész vezetésével), így ezt követően végezhattük el a létrejött épületegyüttes építészeti, belsőépítészeti és generáltervezését.

Az épületegyüttes az egykori Taurus Gumigyár Kerepesi úti gyártelepének helyén jött létre egy alulhasznosított barna-

mezős terület revitalizációjával. Az addigi nulla helyett közel 35 000 m² zöldfelület jött létre a területen, parkegyüttessel és sportlétesítményekkel. Sétálófelületekkel, gyermek- és felnőtt-játzóterek biztosításával a környékbeli lakosok szabadidős tevékenységét támogatja a létesítmény, és kapcsolódik be a terület közösségi életébe.

Célunk egy olyan épületegyüttes létrehozása volt, amely a környezetével és használóival aktív kapcsolatba képes kerülni, mely befogadó és átlátható. Az épület szerves kapcsolatba, intenzív párbeszédbe kerül a környezetével, a szabad terekkel. Építészeti koncepciónk volt, hogy karakteres, a városképet meghatározó arculatú, a funkcióknak maximálisan megfelelő, egyedi, az MTK identitását erősítő és gazdaságosan üzemeltethető komplexum jöjjön létre emblemikus megjelenést biztosítva.

A befogadást, invitálást erősíti a széles felületen nyitott bejárati tér, a szabad felületek felé szélesen megnyíló nagyvonalú lépcsősor. A Kerepesi út felől egy emelt szintű városi térre érkezünk, ami a főépület 1. szintjére vezet a látogatókat, illetve innen a közösségi fogadótérrel érjük el a külső területeket is.

Az egész épület mozgásban van, nyitott a park felé, és a belső és külső terekben áramló emberek és a sport dinamikájára erősít rá. Fontosak az átlátások a belső és a külső között és a belső tereken belül is. Az épületet körbeölelő árkaos kerengő, az épületet övező rámpa, a külső lépcsők is mind a dinamizmust, a környezettel való intenzív kapcsolatot erősítik, miközben kimozdítják és fellazítják az épülettömeget.

Az építészeti és belsőépítészeti kialakításban is az MTK arculatát idéző megjelenést hoztunk létre. Az egyedi háromszöggrafika a teljes épületen végigfut, a háromszögmotívum textúrája az építészeti és belsőépítészeti alapkoncepciónk része,

Fotó: Sajtos Gábor

dinamizmust ad, utal a sportra, a mozgást jelképezi, az MTK történetiségét, nyitottságát, az újításokra való hajlandóságát idézi karakteres formában. A háromszögforma kirajzolta designelemet az MTK címerében megjelenő jelképekből fejtettük vissza. Elindul a külső térburkolatban, befolyik a belső térbe, az előcsarnokba, a terazzo padlóburkolatba, megjelenik a lámpakiosztásban a külső és a belső térben is, megjelenik a homlokzaton mind festett, mind pedig a terpesztett lemez-homlokzatburkolat finoman felnyíló geometriájában, illetve a nyílászárók üvegfelületein kerámiázott mintázatként. Kisebbségnagyobb méretben, formában átszövi a teljes épületet, egységes, karakteressé téve azt, az MTK Sportpark identitásának erősítését segítve.

A csarnok terpesztettlemez-homlokzatburkolata kimozdul a síkból, ami szintén a dinamikát fokozza, ahogy a rajta finoman kirajzolódó MTK címerére utaló átló is azt erősíti. A burkolat fény-árnyék hatásai is a dinamikát segítik, az épület mellett haladva egy élő, folyamatosan változó, mozgó homlokzatot látunk, az egyik pillanatban még áttört felület továbbhaladva és visszazérvé egyre inkább besűrűsödik, már-már tömörnek látszik, míg a mellette lévő addig tömörebb rész megnyílik, a homlokzaton pedig kirajzolódik az MTK átlós jelképe. A homlokzat dinamikája a napszakok és a fényviszonyok változásával is izgalmasan változik, együtt él környezetével.

A szabad terek tervezett rendszere az épülethez igazodik, azaz szerves egységben kialakított szerkezetű. Tájépítészeti kialakításban nagyvonalú, az építészeti koncepcióval egységes megjelenést biztosító eszközöket, burkolati rendszereket és mikroarchitektúrát alkalmazunk.

A nagyvonalú, kiegyensúlyozott téralakítás az együttes karakteres megjelenését biztosítja és kedvező használati és

Fotó: Sajtos Gábor

üzemeltetési feltételeket biztosít. Kortárs tájépítészeti eszközök alkalmazásával hozunk létre attraktív, a tágabb városi környezet számára is befogadható zöld, sport- és rekreációs területet.

Az épület energiatakarékos és energiatudatos kialakítású, így a teljes hőenergia-igényt egy, a területen létrehozott, termálvízzel működő saját geotermikus rendszer elégíti ki, melynek köszönhetően gázt egyáltalán nem kell használni a hőtermelésre, így az bevezetésre sem került. Az elektromos energiáról a főépület tetején elhelyezett napelemek, illetve a kültéri parkolókat lefedő carport napelempark gondoskodik.

Fotó: Sajtos Gábor

Fotó: Sajtós Gábor

Stáblista:

Építész, belsőépítész, generáltervezés: SAGRA Építész Kft.
 Építész vezető tervező: Sajtós Gábor DLA
 Projektvezető tervező: Takács László
 Belsőépítész tervező: Sajtós-Grand Gabriella

Építész tervezők, munkatársak: Bódi Eszter, Virág Péter, Jäger Zsolt, Farkas Sára, Páll András, Mihály Eszter, Bálint Anna, Pintér Sára, Hinterauer Márk, Szabó László, Koch Róbert, Jauch Judit, Takács Andrea, Somorác György
 Környezetrendezés: Kontra Dániel, Salgó Borbála
 Tartószerkezet: Varvasovszky Péter
 Tűvédelem: Dr. Takács Lajos
 Épületszerkezetek: Schreiber Gábor
 Épületgépészet: Pavlics György
 Épületvillamosság: Üveges Zoltán
 Sporttechnológia: Judik Zoltán, Erneyi Balázs
 Akadálymentesítés: Pandula András
 Konyhatechnológia: Kaszab Piroska
 Akusztika: Csott Róbert
 Környezetvédelem: Kanász-Szabó Ervin
 Automata öntözőhálózat: Skublics László
 Felvonók: Sütő Ferenc
 Sprinkler: Bánó Gergely
 Közmu: Hobl Géza
 Út, forgalomtechnika: Ötvös Zsuzsanna
 Kültéri szobor: Majoros Áron Zsolt
 Beltéri designfalburkolat: DBE. Furniture
 Építettő: Magyar Testgyakorlók Köre Budapest
 Generálkivitelező: Bayer Construct Zrt.

Fotó: Sajtós Gábor

ArchiCAD Add-on:

Austrotherm rétegrendszerkesztő modul

Jó épületet csak akkor tudunk létrehozni, ha helyesen alakítjuk ki a határoló szerkezetek rétegrendjét. Ebben nyújt segítséget az Austrotherm rétegrend szerkesztő, melynek alkalmazásával a tervezők valódi réteges szerkezetekkel tudnak elindulni a tervezés során. A rendszer **ArchiCAD 26, 27 és 28** alatt is működik, Windows és MacOS operációs rendszereken egyaránt.

Az Austrotherm rétegrendszerkesztő modul főbb jellemzői:

- /// előre definiált rétegrend sablonok
- /// hőszigetelőanyag típus és járatos vastagság kiválasztása legördülő listából; elkerülhető a téves anyagválasztás
- /// javasolt vastagság ÉKM rendelet szerint
- /// hőátbocsátási tényező számítása
- /// új rétegrendi elem hozzáadása beépített építőanyag adatbázisból
- /// kedvencek tárolása
- /// inhomogén rétegrend megadása
- /// legfrissebb információk közvetlenül a honlapról

Időtálló minőség

Tatabányai multifunkcionális sportcsarnok

Fotó: Kégl Marcell – CÉH ZRT.

Az ingatlanfejlesztés célja és koncepciója

Egy nagyobb sportközpont képes környezete karakterét átformálni, és településképileg is jelentős hatást gyakorolni. Tatabánya történelmét szemlélve az elsődleges benyomás a város ipari jellegéről szól. A 19. század végétől, a 20. század elejétől kezdődően a bányászati karakter egyúttal a város atmoszféráját is meghatározta. Ennek következtében elérkezettnek látszott az idő, hogy a településre egy olyan nagy volumenű épület kerüljön, mely nem csak Tatabánya, de a környék számára is új perspektívákat nyit, segítve a történelmi jellegzetességekhez való harmonikus illeszkedést. A 2016-ban indult projekt célja egy olyan komplexum megteremtése volt, mely nem csupán egyetlen sportágnak biztosít helyet, hanem nemzetközi szintű technológiai fejlettséggel kínál lehetőséget a legkülönbözőbb sportoknak (kézilabda, tenisz, vívás, birkózás, atlétika, dzsúdó), és emellett elegendő rugalmassággal rendelkezik ahhoz, hogy más jellegű rendezvényeknek (koncertek, városi események) is megfeleljen.

Az ingatlanfejlesztés koncepciója az épület megjelenésében is jelentősen megmutatkozik, különösen a homlokzat tervezésében. Fontos szempont volt, hogy a sportesemények egyre in-

kább törekednek – különösen a média által közvetített események tekintetében – a reprezentatív, élményt fokozó látványra, amely akár a nézők hangulatát is élénkíti. Az impozáns külső héj kavicsformája olyan parametrikus tervezés eredménye, amelyhez a teljes épület 3D-struktúráját pontosan ki kellett dolgozni, majd milliméterre pontosan legyártani az eltérő méretű elemeket. Az épületet körbefonó lemezstruktúra a bejáratnál kiemelkedik, amely lehetővé teszi a mögötte elhelyezkedő összefüggő üvegfelület láthatóságát. A csarnok különlegessége, hogy felülnézetből is egy homlokzati képet mutat, amely madártávlatból válik láthatóvá. Ez az „ötödök” homlokzat lehetővé teszi a drónfelvételek és látványos képek készítését, amelyek ideálisak lehetnek sportesemények közvetítésekor. Érdekes volt a tervezési folyamat során, hogy ilyen aspektusokat is számításba kellett venni, amelyek ráirányítják a figyelmet a sport, az építészet és a média közötti szoros kapcsolatra.

Építészeti és városfejlesztési koncepció

A multifunkcionális jelleg miatt egy összetett tervezési és kivitelezési folyamat zajlott le. A technológiai-szabályozási paramétereken túl használati szempontból is rendkívül sok elemre kellett figyelni. Kezdvé a sportolók, nézők megérkezésétől, amit építészeti szempontból is szigorúan külön kell választani, ezáltal nagyon sok útvonalat kellett tervezni (VIP-vendégek, sportolók, hazai és vendégszurkolók, média), egészen a ruhák ruhatárba történő letételeig, az étel- és italvásárlásig, egy-egy szurkolói tárgy megvásárlásáig a shopban és a megfelelő illemhelyek biztosításáig. A tervezés során szintén kiemelt fontosságú volt mind a sporthelyszínek, mind pedig a nézőtér mobilitása. A mozgatható lelátók és a sportpályák átalakíthatósága lehetővé teszi a nemzetközi szintű események lebonyolítását, ezáltal pedig elkezdődött egyfajta városi és térségi revitalizációs folyamat is.

Rövid leírás a fejlesztésről

A Design & Build szisztémában megvalósult épület egy multifunkcionális, 6000 nézőt is befogadni képes, kézilabda nemzetközi és világversenyek megtartására és azok televíziós közvetítésére alkalmas fedett sportcsarnok, melyhez kapcsolódik egy – felkészülési teremként is működtethető – 20 pástot befogadó vívóterem. Az új létesítmény elsősorban a nemzetközi hírű, első osztályú tatabányai kézilabdacsapat felkészülését és versenyeit szolgálja, de otthonra lelt itt a birkózó- és a cselgáncsszakosztály is, a vívósakosztály pedig önálló vívótermet használhat benne.

A küzdőtér padlószintje azonos szinten van a vívóteremmel és annak független használhatóságát a kézilabda-mérkőzésekkel egy időben is biztosítani tudja. A küzdőteret úgy helyeztük el a szükséges sportolói kiegészítő- és öltözőfunkciókkal együtt, hogy azok egy, elsősorban a sportolók részére fenntartott alagsori szintre (-6 méter) kerültek.

Az épület déli oldalán, az üzemeltetői és VIP-bejáratok alatt egy köztes mezzanine-szintet (-3 méter) alakítottunk ki. Itt egy oldalfolyosóról az épület üzemeltetési irodái, illetve az edzői és szakosztályirodák nyílnak.

A mezzanine fölött elhelyezkedő földszintre (0 méter) a közönségforgalmi tereket helyeztük. A kétoldalt dupla belmagasságú előcsarnokot, továbbá a múzeumot, pénztárakat, ruhatárakat, büféket, vizesblokkokat a kisebb kiegészítőfunkciókkal együtt egy több oldalról különböző funkciójú bejáraton keresztül megközelíthető közönségszintként kezeltük.

Fotó: ÉPKAR Zrt.

A földszint belül a foyerekben (valamint épületen kívül is) gyalogosan teljesen körbejárható. Erről az emeleten is kialakított belső körfolyosórendszerrel töltődnek fel a különböző szektorokban elhelyezkedő lelátók fentről lefelé.

A kézilabdapályák az EHF előírásainak betartásával tervezettek. A mobil lelátókat visszahúzza két keresztirányú gyakorló kézilabdapálya befogadására is méretezett a küzdőtér. A földszinten a hazai szurkolói főbejárat mellett többféle egyéb funkciójú bejáratot helyeztünk el, mint pl. a vendégszurkolói bejáratot, a sportolói és egyben üzemeltetési, szakosztályokhoz vezető bejáratot, VIP-bejáratot, valamint egy külön médiabejáratot, ezek az épület belső funkcionális kialakításához igazodóan helyezkednek el.

A küzdőtér használata többcélú. A multifunkcionális csarnoktér hasznosítása során a sportesemények mellett könnyű- és komolyzenei koncertek, prózai és táncszínházi előadások lebonyolítására is kell számítani. A csarnoktér és a vívóterem részbeni összenyitásával a létesítmény alkalmassá válik kiállítások, vásárok, szakmai expók, nagy létszámú fogadások, rendezvények, bálók megrendezésére is.

A sportfunkciónál a klasszikus – közönség előtt zajló – mérkőzések mellett (ott az EHF szerinti 28x50 méter szabad területet biztosított) az edzések alkalmával a pálya két hosszoldalára betervezett mobil lelátókat betölt állapotban tartva, az így megnövelt 64,40 méter hosszú szabad térben a játékeret mobil tételhatárolóval középen kettéválasztva, a keresztirányú gyakorlópályákon egyszerre két kézilabda csapat/korosztály végezheti az edzőmunkáját. A csarnok küzdősportok (birkózás, cselgáncs) céljára történő hasznosítása (nemzetközi versenyek, régiós edzőtáborok) során a várhatóan kisebb nézőszám miatt a mobil ülőhelyek betolásával az egyszerre elhelyezhető tatami- és birkózószőnyeg mennyisége is növekedhet. Ekkor a vívóterem területét bemelegítés céljára használják. A csarnoktér alaprajzi méretének meghatározásánál elsősorban az „EHF Arena Construction Manual” kézilabdapálya helyszükségletét vettük alapul, beleértve az ahhoz tartozó szabályos méretű kifutókat is. A csarnoktér belmagasságát a programban meghatározott sportágak versenyfeltételeit tartalmazó érvényes nemzetközi (hazai) sportági előírások alapján határoztuk meg. A többcélú használat érdekében az előírt belmagasság – szerkezeti belógás nélküli szabad méret – min. 12,5 méter.

A földszint felett elhelyezkedő 1. emeleti szint (+4,5 méter) déli oldala elsősorban a VIP-vendégeknek van fenntartva, akik elkülönült bejáraton és lépcsőn/liften keresztül, a nagyközönség elől elzártnak, az épület főbejáratával átellenes oldalán érkeznek. Ennek a szintnek a catering- és rendezvénytermeit egyéb zártkörű rendezvényekre (konferenciák, előadások, ünnepek stb.) lehet bérbe adni.

A 2. emeleti szint (+9 méter) déli oldala a média képviselőinek van fenntartva. Itt a rádió, a tv, az újságírók nézhetik a küzdőtéri játékokat, itt helyezkedik el a sajtóközpont is, mely szintén különálló egységként funkcionálva egyéb rendezvényekre, konferenciákra stb. bérbe adható.

Az épületet körülölelő gyalogos közlekedési, felül növényzettel ellátott, zöld szigetek formai kialakítása egyrészt visszatükrözi az épület homlokzati motívumait, másrészt irányt jelöl ki az épület bejárataihoz és visszafele pedig a parkolókhöz vezető átjárókhöz.

Fotó: Kégl Marcell – CÉH ZRT.

Innovatív műszaki és környezettudatos megoldások

Az épület kétszer görbült, szabálytalan „kavics”-alakú, acél-szerkezetű lefedésének tartószerkezeti tervezése komoly kihívást és igazi próbatételt jelentett.

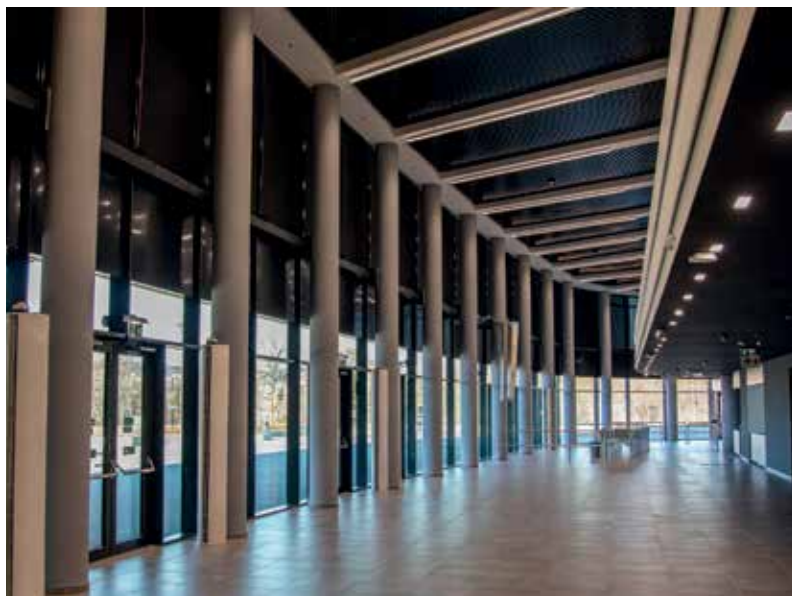
A projekt volumene és bonyolultsága miatt már a feladat elején nyilvánvaló volt, hogy a geometriát csak parametrikus megközelítéssel lehet kezelni, ugyanis a projekt előrehaladtával óhatatlanul előforduló, bármilyen általános érvényű változtatás a geometriában szinte kezelhetetlen teher lett volna a modellt létrehozó algoritmus hiányában. A parametrikus modell felépítése lehetővé tette a geometria rugalmas kezelésén túl a tartószerkezeti koncepció gyors változtatását is. Számos megoldási mód kipróbálására volt lehetőség a projekt előrehaladtával, nagyobb energiabefektetés nélkül lehetett tesztelni és adott esetben elvetni bizonyos szempontból előnytelen megoldásokat.

A projekt során a parametrikus modell építéséhez a Rhinoceros CAD-programot és a hozzá tartozó Grasshopper grafikus programozófelületet használtuk. A parametrikus modellből közvetlenül generált Tekla Structures-modellt a projekt előrehaladtával tovább részleteztük.

Fotó: ÉPKAR Zrt.

Fotó: ÉPKAR Zrt.

A más szakágakkal történő kooperáció IFC-alapú adatcserével valósult meg.

Számokban kifejezve látványos az eredmény:

- » 780 tonna acélszerkezet,
- » 96 egyedi, szegmentált főtartógyártmány,
- » 3337 db egyedi, ívesített szelemen,
- » 7680 m² homlokzati felület,
- » 2453 db egyedi, illesztett, vágott, jelölt burkolatfogadó U-profil a szegmentált gyártmányokon,
- » 71287 db Tekla-elem,
- » 471 darab bemarás, jelölés és vágás a legösszetettebb szegmentált főtartó gyártmányon.

A fejlesztés finanszírozása és értékesítése, bérbeadása

A beruházás a magyar állam támogatásával valósult meg, a fejlesztés során EU-s forrás nem került felhasználásra.

A terület jelenleg az önkormányzat, az épület pedig a magyar állam tulajdona.

A magyar állam a Nemzeti Sportügynökség Nonprofit Zrt.-t jelölte ki az épület üzemeltetésére.

Az épület multifunkcionális kialakítása által Tatabánya és a térség is sporteseményekkel és kulturális rendezvényekkel gazdagodik. Kiemelendő, hogy a csarnokot a 2027-es női kézilabda-világbajnokság fő helyszínének választották. A nagy nemzetközi sportesemények nem csupán önmagukban járnak pozitív hatással a rendező város, térség vagy ország gazdasági működésére, hanem jelentős mértékben hozzájárulhatnak a rendező térség hosszabb távú versenyképességéhez is.

Főbb adatok

Projekt megnevezése: Tatabánya Multifunkcionális Sportcsarnok

Telek területe: 88 426 m²

Beépített terület: 12 236,99 m²

Zöld terület: 40 472,94 m²

Bruttó szintterületi mutatóba beszámítandó alapterület: 21 486 m²

Építési költség: 19 030 millió HUF

Jóváhagyási terv felelős építész tervezője: Annus Marina

Felelős tervező, építési engedély: Páll Ákos

Felelős tervező, kiviteli terv: Balogh Ferenc

Beruházó: Beruházási, Műszaki Fejlesztési, Sportüzemeltetési és Közbeszerzési Zrt.

Generáltervező: CÉH Tervező, Beruházó és Fejlesztő zRt.

Kivitelezők: Fejér-B.Á.L. Zrt. és ÉPKAR Zrt.

Üzemeltető: Nemzeti Sportügynökség Nonprofit Zrt.

Fotó: Kégl Marcell – CÉH ZRT.

Az esztergomi Szent Antal Ferences Gimnázium új épületszárnya

2024. október 4-én délelőtt adták át, Assisi Szent Ferenc ünnepén, a Szent Antal Esztergomi Ferences Gimnázium és Kollégium új épületszárnyát és tornacsarnokát, mely jelentős állami támogatással valósult meg a Robert Gutowski Architects Iroda tervei alapján.

A Temesvári Pelbárt Ferences Gimnázium, vagy ahogy mindenki hívja, a „Franka”, Esztergom belvárosában található, annak idején egybeépült kolostorral és a Szent Anna-templommal. A ferences rend a XIII. század óta elválaszthatatlanul kötődik a városhoz. A rend tagjai hosszú évszázadok alatt mindig is a város javát szolgálták. II. Endre 1228-ban telepítette le Esztergomban a ferenceseket, a kolostor a török időkben elpusztult, amelyet a 18. században, a részben visszabontott romokra építve, barokk stílusban újjáépítettek.

A Szent Antal Reálgymnáziumot 1931-ben alapították, amely egybeépült a kolostorral, és elsősorban a ferences rendbe jelentkező fiatalok világi taníttatására szolgáló intézmény volt.

Ehhez a műemléki épülethez csatlakozik a Robert Gutowski Architects Iroda tervei alapján épült, az U-alakot bezáró új szárny. A kiegészített épülettömb, a bővítés városépítészeti gesztus, a történelmi belváros épületeinek szomszédságában. Az új iskolaépület a Kossuth Lajos utcában helyezkedik el, amely a város főutcája, és az arculathoz is hozzátett, és innen nyílik az egyik bejárata. Jelentős helyen áll az épület, és a bővítése után méreteit tekintve a város legnagyobb középületei közé került. Az iskola tömbje évtizedeken át egy csonka, befejezetlen épületnek hatott, az iskolai és a kollégiumi szárny, az U két szárának vége, a többemeletes tűzfalak meghatározó, de nem szép látványt nyújtottak.

Az újonnan elkészült épületszárny az iskolai és a kollégiumi tömböt immár összeköti, így az Kossuth Lajos utca felől a tömb térfala bezárult. A kialakuló belső udvaron fedett tornacsarnok épült, alatta 15 autó befogadására alkalmas gépkocsitárolóval. Az iskolaudvar a diákokoknak sportolási lehetőségeket biztosít,

Fotó: Bujnovszky Tamás

ahova szabadtéri tornapark, streetball- és lánbteniszpálya, valamint teqball- és pingpongasztalok és pihenőpadok kerültek. A tornacsarnok tetején pihenőkert készült, ahol a zöld környezet lehetőséget biztosít kisebb csoportoknak vagy egy-egy osztálynak is alkalmas lelátószzerű helyszínről oktatásra, beszélgetésre, tanulásra, de akár kerti rendezvényre, főzésre-grillezésre, és nagyszerű a panoráma a város, a bazilika kupolája és a Vaskapu-hegy felé.

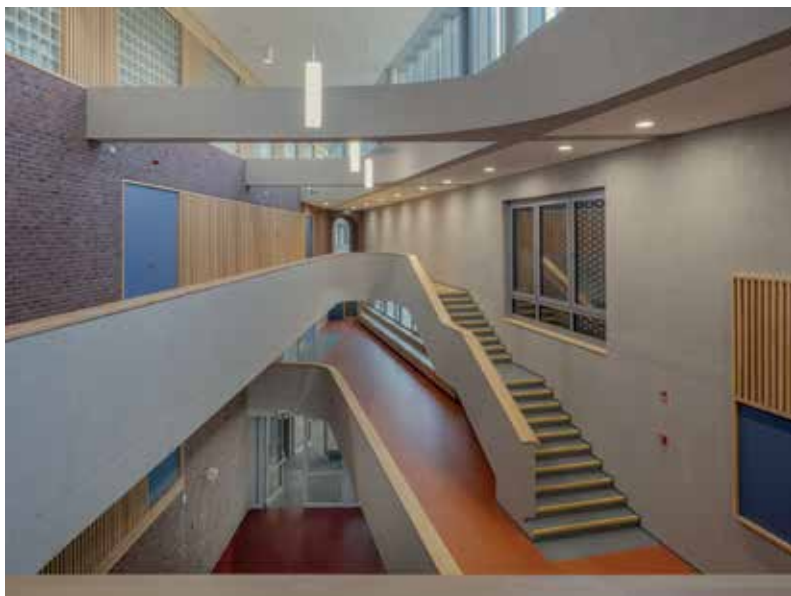
Az épületegyüttes iskolai szárnyán pedig hat új tantermet alakítottak ki. A kollégiumi részt közösségi terek létrehozásával bővítették.

A tornacsarnok közepén ketté választható, így egyidejűleg alkalmas iskolai testnevelési órák megtartására, kosárlabda- és

Fotó: Bujnovszky Tamás

Fotó: Bujnovszky Tamás

röplabdameccsrekre és edzésekre, teremfocira, de alkalmas nagyobb iskolai rendezvények helyszínének is, szabadidősportokra, illetve bérbé adható térként is használható.

A tornacsarnokhoz négy új öltözőhelyiség és egy új konditerem is épült.

Az iskolai szárny meghosszabbodott a Kossuth Lajos utca irányába és hat új tanteremmel, valamint szellősebb, világosabb folyosókkal és aulaterrel bővül. Az aula egyúttal az épület-

együttes közlekedőrendszere, elegáns megoldás, az aula a közlekedő a kollégium és a gimnázium, a tornacsarnok, az udvar és az utca közötti minden irányú összeköttetést tesz lehetővé.

Az építkezés megkezdése előtt átfogó régészeti feltárásokat végeztek, melyek során értékes leletek kerültek elő, így egy középkori épület romjai is, amik a 13. századból származnak, és feltehetően a középkori ferences kolostorhoz tartozhattak. Az ásás alatt előkerült egy középkori út maradványai is, amiről szakemberek azt valószínűsítik, hogy a középkori Esztergom egy jelentős útvonala lehetett. A régészeti leletek megóvása érdekében az új épületben a teremgarázs a földszinten kapott helyet, a sportcsarnok pedig egy szinttel feljebb helyezkedik el. A bicikli- és az autótároló padlója üveg-födém, és ezen keresztül lehet látni a középkori romokat. A tornacsarnok megemlése révén egy fedett fehér mészkő oszlopos, kerengőszerű átjáró is létrejött, amin sétálhatnak a diákok a gimnáziumból a kollégium földszintjén lévő ebédlő-terembe.

A színek és a burkolatok hierarchiájában az első és legdisezebbek a tornacsarnok belső falai, melyeken sötétbarnás téglá- és faburkolat készült. Az aulaterben színes faltettek és semleges háttérként az utcai fal meleg betonszíne szolgál. Az ívek mint visszatérő elemek többször is megjelennek vízszintes és függőleges elrendezésben is, és izgalmas térbeli formai játékoságot teremtenek. Az ívesen záródó lépcsők, mellvédek és teraszos közlekedők elhúzva épülnek egymásra, izgalmas belső át- és lelátásokat eredményeznek, az íves motívumok a legfelső szinten az utcai falat hátrakötő formált vasbeton gerendákban jelennek meg, amelyek tartószerkezetből tér-

Fotó: Bujnovszky Tamás

beli díszítőelemmé nemesednek. Az aulater fentről a kiemelt bevilágítóablakokon keresztül kap természetes megvilágítást.

A Kossuth Lajos utcai homlokzat egységesen elegáns, nagy üvegfelületekkel fordul az utca, a város felé. A IV. Béla király utca sarkán egy apró városi terecske egy paddal. A IV. Béla király utcai homlokzaton a meglévő iskolaszárny egyszerű lyukarchitektúrája jelenik meg. A Főapát utca felé több apró építészeti mozdulat jelzi a kapcsolatot a történeti város felé. A választott sötétbarna téglaburkolat mellett a nyílászárókhoz kapcsolódó fehér mészkő betétek, illetve az udvari árkád fehér oszlopai szépen ellensúlyozzák a sötét téglafelületek bársonyos súlyosságát.

Gutowski Robert korábban egy interjúban elmondta: „*Bonyolult az építészeti kontextus, érzékeny a helyszín, nagy felelősség a több száz éves történelmi múlt folytatása. Sokat dolgoztunk a terveken, többször át is dolgoztuk azokat, hogy ne csupán az épített környezetben ízesüljenek, de a történetben részt vevő szereplők is egytől egyig, az iskola, a ferences rend, a városvezetése és a helyi szakmai élet is sajátjának érezzék őket.*”

2025 decemberében az Oktatási középületek kategóriájában Építőipari Nívódíjban részesült a Szent Antal Esztergomi Ferences Gimnázium és Kollégium új szárnya.

Novemberben dr. Hegyi Dezső építészmérnök, a BME Szilárd-ságtani és Tartószerkezeti Tanszékének egyetemi docense és Gutowski Robert építészmérnök, a Robert Gutowski Architects alapítója, kapták a Csonka Pál-érmet, amellyel az építész- és tartószerkezet-tervezők, konstruktőrök alkotó együttműködését hivatott elismerni a Magyar Építőművészek Szövetsége által alapított díj. Az indoklásban a Szent Antal Gimnázium aulaterének szerkezete is szerepel.

Ulrich Tamás

Felelős tervező: Gutowski Robert építész

Építész tervezők: Bollók Gáspár, Dely-Steindl Barnabás, Kaknics Péter, Kovács Hunor László, Szokolay Béla Ákos.

Munkatársak: Bánhidi-Kovács Anikó, Bársony Adrienn, Bebesi-Kovács Regina, Boronkay Gábor, Darida Dóra, Gácsi Zsuzsanna, Geigerné Czikk Krisztina, Horváth Norbert, Hunyady Márton, Kovács Eszter, Sipos Kornél, Tóth Árpád, Tóth Bence.

A bővítés nettó alapterülete: 3962 m²

Tervezés: 2020–2021

Kivitelezés: 2022–2024

Generálkivitelező: LATEREX Építő Zrt.

www.kabingyar.hu

Bello-Expert Kft.

iroda@kabingyar.hu

(30) 377 3990

Januártól közvetlen értékesítéssel szolgálja ki magyar ügyfeleit a Graphisoft

Bayer Tamás
értékesítési igazgató

2026-ban újra elérhető az öröklícenchez kapcsolódó szoftverszolgáltatási szerződés előfizetésre váltási programja.

A Graphisoft, az építészet és tervezés területén használt BIM-szoftverek vezető fejlesztője 2026 januárjától a magyar piacon átvette partnereitől termékei és szolgáltatásai értékesítését. Az átállás célja a hatékonyabb, gyorsabb és pontosabb ügyfélszolgálat.

Az ügyfelek mostantól közvetlenül a Graphisoft-hoz fordulhatnak, és a vállalat weboldalán keresztül adhatják le megrendeléseiket. Ez nemcsak az egyszerűbb vásárlást tesz lehetővé, hanem közvetlen hozzáférést biztosít a vállalati szintű technikai támogatáshoz is.

A 2026-os év kiemelt jelentőségű a magyar piacon, hiszen ismét elérhetővé válik az öröklícces konstrukcióhoz kapcsolódó éves szoftverszolgáltatásról (SSA) előfizetésre történő kedvezményes átváltási program. A Graphisoft ennek kapcsán folyamatosan tájékoztatja ügyfeleit a váltás lehetőségeiről és feltételeiről.

A vállalat a közvetlen értékesítés bevezetésével párhuzamosan megerősítette magyar értékesítői csapatát is, hogy biztosítsa a szerződésállomány kezelését és az ügyféligények magas

színvonalú kiszolgálását. A teljes körű ügyfélkapcsolat-tartást a Graphisoft magyar értékesítési csapata végzi Bayer Tamás értékesítési igazgató vezetésével.

„Számunkra kiemelten fontos a hazai piac. Bízunk benne, hogy a közvetlen értékesítéssel még személyesebb és hatékonyabb kapcsolatot tudunk kialakítani felhasználóinkkal. Kibővített csapatunk felkészült arra, hogy segítsen ügyfeleinknek a szoftver-előfizetésre történő kedvezményes átállásban, és támogassa őket a számukra legjobb döntés meghozatalában” – mondta Bayer Tamás.

A Graphisoft 2024-ben indította el azt a globális programot, amely lehetővé teszi az Archicad öröklíccenről előfizetésre történő fokozatos átállást. A program első szakaszában a magyar ügyfelek 2025. december 31-éig frissíthették meglévő öröklícceneiket és bővíthették portfóliójukat. Emellett a vállalat meghosszabbította az öröklíccenhez kapcsolódó SSA-szolgáltatást: az SSA-szerződések 2026. december 31-éig automatikusan megújulnak, és a szolgáltatás 2027. december 31-én szűnik meg. Az SSA időszaka alatt az ügyfelek továbbra is megkapják a szoftverfrissítéseket és a Graphisoft technikai támogatását.

Az előfizetésre történő átváltási programban az aktív SSA-val rendelkező ügyfelek a fordulónapokon jelentős, akár több évre szóló kedvezményekkel válhatnak előfizetésre. Fontos azonban, hogy a hosszú távú kedvezményt biztosító lehetőségek kizárólag 2026-ban érhetők el. Ennek megfelelően a Graphisoft magyar értékesítői a fordulónapok előtt közvetlenül is felkeresik az érintett ügyfeleket, akik előregisztrációval maguk is jelezhetik részvételi szándékukat.

Bayer Tamás arra biztatja az aktív SSA-val rendelkező ügyfeleket, hogy időben tájékozódjanak a program részleteiről, és mielőbb vegyék fel a kapcsolatot a Graphisoft magyar értékesítőivel, vagy látogassák meg a vállalat weboldalát a lenti QR kód beolvasásával.

Energiahatékony. Környezetbarát. Univerzális.

Bemutakozik az URSA TECTONIC APh ACOUSTIC üvegyapot

állékony: **öntartó**. Ráadásul tűzálló – így ezen a téren sem kell kompromisszumot kötni.

Az üvegyapot rendkívül vékony, ugyanakkor hosszú szálai adják a termék kivételes rugalmasságát. Ez nemcsak a könnyű feldolgozhatóságot és a kiváló térkitöltést biztosítja, hanem jelentősen hozzájárul a remek hangszigetelési tulajdonságokhoz is. A szálvékonyság kulcsszerepet játszik a hővezetési tényező alakulásában: minél vékonyabbak a szálak, annál jobb a szigetelőanyag hőszigetelő képessége. Az **URSA TECTONIC APh üvegyapot-szigetelőtáblák** alkalmasak ferde tetők (beépített tetőtér) és padlásfödémek hőszigetelésére, valamint könnyűszerkezetes épületek esetében is ideálisak. Emellett gipszkartonfalrendszerek és téglá térelválasztó falak hangszigetelésére is kiváló megoldást nyújtanak.

Fontos hangsúlyozni, hogy az optimális eredmény minden esetben a megfelelő szigetelési rétegrendek betartásával érhető el – erre a kivitelezők figyelmét is érdemes felhívni!

Energiahatékony

A szigetelőanyagok hővezetési tényezője széles skálán mozoghat, jellemzően $\lambda = 0,03-0,039$ W/mK tartományban. A fejlesztések célja egyértelműen az alacsonyabb lambdájú termékek elterjedése, hiszen ezekkel érhető el a legmagasabb szintű szigetelési teljesítmény, a legköltséghatékonyabb módon.

A különleges „tektonikus” gyártási eljárás eredményeként rendkívül tömör szálszerkezetű, mégis könnyű és páraáteresztő ásványgyapottáblák jönnek létre. Ezek nemcsak kiváló belső közhőzíval rendelkeznek, hanem alak- és mérettartásuk is kiemelkedő. Ellenállnak a téli és nyári hőingadozásnak, hőtágulásuk gyakorlatilag nincs. A hidrofóbizált, víztasztó tulajdonság és a magas nyomószilárdság pedig tovább erősíti pozíciójukat, mint az épületek minden igényt kielégítő, megbízható hőszigetelési megoldása.

Környezetbarát

A 21. századi gyártástechnológiával készült **URSA TECTONIC** ásványgyapotok szerkezete első pillantásra a tektonikus kőzetlemezek gyűrődéseit idézi – mégsem kőzetgyapotról, hanem üvegyapotról van szó. Az URSA TECTONIC termékcsalád tagjai az üvegyapot előnyeit kihasználva ötvözik a kiváló hőszigetelő és hangszigetelő tulajdonságokat.

Kevésbé ismert – pedig rendkívül fontos – tény, hogy az üveg-alapú szigetelőanyagok gyártása jelentősen kisebb környezet-terheléssel jár, mint más ásványi alapanyagok – például mészkő, dolomit vagy bazalt – felhasználása. Az URSA üvegyapotok fő nyersanyaga a természetben megújuló erőforrásként bőven előforduló kvarchomok, emellett pedig kiemelendő, hogy maximálisan környezetbarát gyártástechnológiával készülnek, több mint 80% újrahasznosított anyag felhasználásával. Életciklusuk végén pedig ezek az anyagok 95%-ban újrahasznosíthatók.

URSA Salgótarján Zrt.
www.ursa.hu

Az elmúlt évek komoly kihívások elé állították az építőipar szereplőit. Ugyanakkor ennek pozitív hozadéka is volt: talán még soha nem zajlott ennyire intenzív és tartalmas szakmai párbeszéd, mint az utóbbi időszakban. Inspiráló volt új megközelítésekről és stratégiákról gondolkodni a szakértő kollégákkal, miközben számba vettük a múlt tapasztalatait és a jelen iránymutatásait. Joggal merült fel a kérdés: vajon valóban kihasználjuk-e a jelen és a jövő által kínált lehetőségeket?

Az ideai tél bőven hozott hideget. A háztulajdonosokban eleve ott motoszkált a kérdés, mennyire kell aggódniuk a rezsizámlák miatt – és ez a probléma most hatványozottan jelentkezett. A válasz nagyrészt azon múlik, hogy az energiaválság óta eltelt kritikus időszakban sikerült-e olyan szigetelési megoldásokat alkalmazni, amelyek valóban mérhető megtakarítást eredményeznek az épületek energiafelhasználásában.

Egy alaposabb utánajárás gyorsan rámutat: a leghatékonyabb energiamegtakarítás az épület több pontjának egyidejű szigetelésével érhető el. Kiemelten fontos a beépített tetőtér vagy a padlásfödém, valamint a pincefödém megfelelő hőszigetelése, míg az otthon komfortját nagymértékben növeli a válaszfalak hatékony hangszigetelése.

Univerzális

Általános tapasztalat, hogy nagyobb mennyiség vásárlása esetén kedvezőbb ár érhető el. Ez a szemlélet a házszerkezetnél is jól alkalmazható: érdemes olyan szigetelőanyagot választani, amely többféle épületszerkezetben is kiválóan használható. A jelenlegi gazdasági környezetben az URSA szakemberei pontosan egy ilyen megoldást fejlesztettek ki: az **URSA TECTONIC APh ACOUSTIC** szálas ásványgyapot-szigetelőanyagot.

Hőszigetelési teljesítménye kiemelkedő, hiszen 0,037 W/mK hővezetési tényezővel rendelkezik. Rugalmassága lenyűgöző: összenyomás után gyorsan és maradéktalanul visszanyeri eredeti formáját. Méretre vágása egyszerű és pontos – valóban olyan élményt nyújt, mint „kés a vajban” –, köszönhetően a szálak kiváló összetartásának. A kivitelezés során stabil, erős anyag, nem mállik, könnyen és gyorsan a helyére illeszthető. Hosszú távon is megőrzi formáját és teljesítményét, speciális gyártástechnológiájának köszönhetően pedig kifejezetten

Amikor a mennyezet már lángol, nincs idő a cselekvésre

Gondolatok a beltéri anyaghasználatról és a tervezői felelősségről

A 2026. január 1-jén a svájci Crans-Montana egyik szórakozóhelyén történt súlyos – 40 halálos áldozatot követelő – tüzeset nem pusztán egy tragikus rendkívüli esemény volt, hanem éles tükröt tartott a kortárs építészeti gyakorlat egyik érzékeny pontja elé: a beltéri anyaghasználat és a valós tüzeseti viselkedés kapcsolatára.

A rendelkezésre álló információk szerint a zárt térben alkalmazott pirotechnikai elemek meggyújtották a mennyezeti és belső burkolati rétegek éghető elemeit, köztük az éghető hangelnyelő és hőszigetelő anyagokat. A tűz rendkívül gyorsan terjedt, rövid idő alatt teljes felületi égés alakult ki, amely a kiürítést ellehetetlenítette.

A beltéri anyaghasználat nem „másodlagos” kérdés

A mai belsőépítészeti megoldások egyre gyakrabban alkalmaznak könnyű, nyitott szerkezetű, akusztikailag kedvező anyagokat, amelyek a komfort, a hangzás és az esztétika szempontjából kiváló tulajdonságokkal bírnak. Ugyanakkor ezek az anyagok tűz esetén nagyon eltérően viselkedhetnek.

Tervezői szempontból kulcskérdés, hogy egy adott beltéri burkolati, bevonati rendszer, anyag:

- » hogyan reagál a tűzre,
- » milyen gyorsan járul hozzá a hőfelszabaduláshoz,
- » milyen mennyiségű és összetételű füstöt képez,
- » befolyásolja-e a menekülési időt, körülményeket.

Ezek a tényezők gyakran nem jelennek meg elég hangsúlyosan a belsőépítészeti döntések során, pedig egy zsúfolt, zárt térben percek – sőt másodpercek – jelenthetik a különbséget.

Használat és valóság: amit a terv nem mindig mutat meg

A svájci esemény egyik legnyugtalanítóbb tanulsága nem kizárólag az anyagok gyors égése volt, hanem az, hogy a veszély felismerése és a menekülési reakció késlekedett. Zene szólt, a vendégek egy része videózott, a kiürítés nem indult meg időben. Ez rámutat arra, hogy a kiürítés tervezése során alkalmazott „ideális” emberi viselkedési modellek sok esetben nem fedik a valóságot. Alkohol, tömeg, sötét tér, vizuális ingerek mellett a belső térben alkalmazott anyagok tűzben mutatott viselkedése válik az egyik legmegbízhatóbb biztonsági tényezővé.

Ilyen környezetben különösen felértékelődik:

- » a nem éghető vagy korlátozott éghetőségű belső burkolatok, hő- és hangszigetelő anyagok, belsőépítészeti elemek szerepe,
- » a mennyezeti helyzetű elemek tűzben való viselkedése, égve csepegés mentessége,
- » a füstképződés mértéke és jellege.

Tervezői felelősség – túl a megfélemlésen

A jogszabályi megfelelés szükséges, de nem mindig elégséges feltétele a biztonságknak. A beltéri anyaghasználat esetében a tervező döntései közvetlenül hatnak arra, hogy egy rendkívüli helyzetben mennyi idő áll rendelkezésre a reagálásra. A tűz nem tesz különbséget aközött, hogy egy megoldás „engedélyezett” vagy „bevált”, csak az anyag fizikai viselkedésére reagál.

Amikor a mennyezet már ég, nincs lehetőség korrekcióra. A kockázatokat korábban, a tervezés során kell felismerni. A beltéri hő- és hangszigetelő anyagok, belsőépítészeti elemek kiválasztása nem csupán komfort- vagy esztétikai kérdés, hanem a tervezői felelősség része.

Lestyán Mária
szakmai kapcsolatokért felelős igazgató
ROCKWOOL Hungary Kft.

80
ÉV
PREFA

ERŐS SIKERTÖRTÉNET

PREFA immár több mint 80 éve családi vállalkozásként fejleszt és gyártja kiváló minőségű alumínium tetőfedő és homlokzatburkoló elemeit, napelemes és árvízvédelmi rendszereit.

Megoldásaink generációkon át védik otthonaink és épületeink biztonságát Európa-szerte.

Most továbbadjuk a tudást: árvízvédelmi oktatást szervezünk építészek számára, mert a jövő védelme közös felelősség.

ÁRVÍZVÉDELMI OKTATÁS

ingyenes

2026.03.24.

A részvétel regisztrációhoz kötött.

WWW.PREFA.HU

LEGYEN ÖN IS LÁTOGATÓNK
ÉPÍTŐIPARI, ÉPÜLETGÉPÉSZETI SZAKKIÁLLÍTÁSAINKON!

CONSTRUMA

44. Nemzetközi építőipari szakkiállítás

2026. március 25-29.

**SZAKMAI LÁTOGATÓI REGISZTRÁCIÓ:
2026. FEBRUÁRTÓL**

A hely, ahol a tervek életre kelnek.

A CONSTRUMA Nemzetközi építőipari szakkiállítás – Magyarország és a kelet-közép-európai régió kiemelkedő szakmai fóruma – továbbképzésekkel, konferenciákkal, előadásokkal, bemutatókkal és gazdag kiállítói kínálattal várja a látogatókat.

Egyidejű kiállítás:

OTTHON *Design*

14. Otthonteremtési szakkiállítás

Bővebb információ:

construma.hu [f construmahungexpo](https://www.facebook.com/construmahungexpo)

